

ЗАКОН за енергията от възобновяеми източници

Обн. - ДВ, бр. 35 от 03.05.2011 г., в сила от 03.05.2011 г.; изм. и доп., бр. 29 от 10.04.2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм. и доп., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм. бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 33 от 11.04.2014 г.; изм., бр. 65 от 06.08.2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм. и доп., бр. 17 от 06.03.2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 18.12.2015 г.; изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм. и доп., бр. 38 от 08.05.2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 91 от 02.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 41 от 21.05.2019 г., в сила от 21.05.2019 г.; изм., бр. 65 от 21.07.2020 г.; изм., бр. 9 от 02.02.2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 21 от 12.03.2021 г.; доп., бр. 42 от 07.06.2022 г., в сила от 07.06.2022 г.; изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 11 от 02.02.2023 г.; изм., бр. 54 от 23.06.2023 г.; изм. и доп., бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 22.12.2023 г.; изм. и доп., бр. 14 от 18.02.2025 г.; изм. и доп., бр. 47 от 10.06.2025 г., в сила от 10.06.2025 г.; изм. и доп., бр. 67 от 15.08.2025 г.; изм. и доп., бр. 97 от 14.11.2025 г., в сила от 14.11.2025 г.; засегнат от Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на ЗДБРБ за 2026 г., ЗБДОО за 2026 г. и ЗБНЗОК за 2026 г., бр. 113 от 23.12.2025 г., в сила от 01.01.2026 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството и потреблението на:

1. електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) биогаз и зелен водород;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

(2) За неуредените в този закон въпроси се прилага Законът за енергетиката.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Основните цели на този закон са:

1. насърчаване на производството и потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) създаване на условия за включване на биогаз и зелен водород в мрежите за пренос и разпределение на природен газ;

4. създаване на условия за включване на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници в топлопреносни мрежи;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осигуряване на информация относно схемите за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на енергия от възобновяеми източници на всички заинтересовани лица, участващи в процеса на производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми

източници, на производство и потребление на биогаз и зелен водород, както и на производство и потребление на енергия от възобновяеми източници в транспорта;

6. създаване на условия за постигане на устойчива и конкурентна енергийна политика и икономически растеж чрез иновации, внедряване на нови продукти и технологии;

7. създаване на условия за постигане на устойчиво развитие на регионално и местно ниво;

8. създаване на условия за повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия чрез производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

9. сигурност на енергийните доставки, снабдяването и техническа безопасност;

10. опазване на околната среда и ограничаване изменението на климата;

11. повишаване на жизнения стандарт на населението чрез икономически ефективно използване на енергията от възобновяеми източници.

(2) Целите по ал. 1 се постигат чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) въвеждане на схеми за подпомагане производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) регламентиране на правата и задълженията на органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление при провеждането на политиката в областта на насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) въвеждане на задължения за органите на изпълнителната власт за инициране и осъществяване на мерки, свързани с насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) въвеждане на схеми за подпомагане, свързани с развитието на преносната и разпределителните електрически мрежи, включително междусистемни връзки, на интелигентни мрежи, както и изграждането на регулиращи съоръжения и съоръжения за съхранение, свързани със сигурното функциониране на електроенергийната система при развитие на производството на енергия от възобновяеми източници;

5. въвеждане на схеми за подпомагане на изграждането и развитието на топлопреносните, газопреносната и газоразпределителните мрежи, включително междусистемни връзки, когато това е икономически обосновано;

6. въвеждане на схеми за подпомагане производството на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление;

7. създаване на Национална информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България, наричана по-нататък „Националната информационна система“;

8. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) въвеждане на механизми за подкрепа на научните изследвания и развойна дейност, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, с производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта;

9. съвместно изпълнение на мерки за използване на енергия от възобновяеми източници и на мерки за въвеждане на технологии за повишаване на енергийната ефективност.

(3) При разработването на схеми за подпомагане се посочват техническите изисквания, включително приложими стандарти, на които следва да отговарят съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници.

Глава втора

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министерският съвет:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) определя държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) приема План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия;

3. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) приема национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници като при дългосрочното им планиране се вземат предвид резултатите от оценката по чл. 4, ал. 2, т. 1;

4. одобрява проектите на споразумения за съвместни схеми между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, за обединяване или координиране на национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници;

5. одобрява съвместни проекти, свързани с производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, и/или една или повече трети държави;

6. одобрява статистическите прехвърляния на определени количества енергия, произведена от възобновяеми източници, от Република България към държава - членка на Европейския съюз, както и от държава - членка на Европейския съюз, към Република България;

7. приема подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При определянето на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на биогорива, течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта се отчита приоритетният ред на отпадъците, включително изискванията относно жизнения цикъл и цялостното въздействие на образуването и управлението на специфичните потоци от отпадъци съгласно чл. 6 от Закона за управление на отпадъците.

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта се провежда от министъра на енергетиката.

(2) Министърът на енергетиката:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изготвя оценка за ефективността на схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници и тяхното въздействие върху различните групи потребители и върху инвестициите;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) е администратор на държавна помощ, предоставяна по реда на този закон, доколкото в друг закон не е предвидено друго;

3. предлага на Министерския съвет за одобряване проектите на споразумения за съвместни схеми по чл. 3, т. 4;

4. предлага на Министерския съвет за одобряване съвместните проекти по чл. 3, т. 5;

5. предлага на Министерския съвет за одобряване статистическите прехвърляния по чл. 3, т. 6;

6. организира и ръководи дейностите по планиране и изпълнение на съвместни проекти по чл. 3, т. 5;

7. предлага съвместно с министъра на финансите национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници по чл. 3, т. 3;

8. осъществява контрол върху издаването, прехвърлянето и отмяната на гаранциите за произход на енергия;

9. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява взаимодействие с органите на изпълнителната власт, с браншови организации и заинтересовани юридически лица с нестопанска цел по отношение на провеждането на държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

10. предоставя на компетентните институции на Европейския съюз информацията, предвидена в правото на Европейския съюз, при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката;

11. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява международното сътрудничество на Република България в областта на възобновяемите източници;

12. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) одобрява оценките по чл. 18а, ал. 5 и чл. 18б, ал. 4, изготвени от Агенцията за устойчиво енергийно развитие;

13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) разработва и внася за приемане от Министерския съвет проекти на подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон;

14. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) приема подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон;

15. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява контрол в случаите, предвидени в този закон;

16. (предишна т. 15 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява и други правомощия в областта на възобновяемите източници, възложени му с този закон и други нормативни актове.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Оценката по ал. 2, т. 1 се изготвя най-малко веднъж на всеки 5 години, като включва и оценка на въздействието на евентуалните промени на схемите за подпомагане, като министърът на енергетиката предприема действия за включването ѝ в съответната актуализация на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България и докладите за напредъка съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328/1 от 21 декември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/1999“.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на земеделието и храните в изпълнение на правомощията си по този закон:

1. разработват и прилагат механизъм за надеждно и независимо одитиране на подаваната информация от икономическите оператори по чл. 40 относно изпълнение на изискванията на критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове съгласно изискванията по чл. 37, ал. 16 на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива;

2. организират създаването и актуализирането на списък на лицата, които осъществяват одит за съответствието на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса с критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове;

3. организират подаването на информация за сделките и за критериите за устойчивост на газообразните и течните горива от биомаса, използвани в транспорта, включително за техните емисии на парникови газове в рамките на цялостния им жизнен цикъл.

(2) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на земеделието и храните разработват План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия.

(3) Разработването на плана по ал. 2 се извършва при отчитане на:

1. националната цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия и с планираните инсталирани мощности за производство на електрическа енергия, определени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

2. потенциала за производство на електрическа енергия от вятърна енергия в съответните зони;

3. прогнозираното потребление на електрическа енергия в страната;

4. планираното в 10-годишния план по чл. 81г от Закона за енергетиката развитие на електропреносната мрежа и плановете по чл. 90 от същия закон за развитие на електроразпределителните мрежи, включително на съоръжения за съхранение на енергия;

5. екологичната чувствителност на съответната зона, включително и въздействието ѝ върху съседни защитени зони и територии, защитени природни местообитания и местообитания на защитени видове и природни територии с висока консервационна стойност.

(4) При определянето на зоните в плана по ал. 2 се разглеждат с приоритет изкуствени и застроени площи, като покриви на сгради, площи със съществуваща транспортна инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени зони, индустриални паркове, кариери, изкуствени водни басейни и резервоари, урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), нарушени терени, включително насипища, хвостохранилища, депа за отпадъци, както и земи с влошено качество, които не може да се използват в селското стопанство.

(5) В плана по ал. 2 се определят зоните, в които производството на електрическа енергия не се очаква да има значително въздействие върху околната среда с оглед на особеностите на зоната, като се:

1. използват всички подходящи инструменти и бази данни, за да се определят зоните, включително картографиране на чувствителните области за дивата флора и фауна;

2. изключват защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа, установените миграционни маршрути на птици, горски и трайно затревени територии, както и други зони, които се определят с помощта на карти на чувствителните области, с изключение на изкуствените и застроени площи, разположени в тези зони, като покриви на сгради, паркинги или транспортна инфраструктура;

3. изключват морските територии, в които производството на електрическа енергия от възобновяеми източници би оказало негативно въздействие върху стопанския риболов по смисъла на § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на Закона за рибарството и аквакултурите.

(6) В плана по ал. 2 се определят правила за зоните, включително относно ефективните смекчавачи мерки, които трябва да бъдат предприети при изграждане на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, съвместно със съоръжения за съхранение на енергия, както и съоръжения за присъединяването им към електрическата мрежа, за да се избегнат или, когато това не е възможно, значително да се намалят отрицателните въздействия върху околната среда. Нововъведените мерки за смекчаване трябва да предотвратяват в най-голяма степен възможно убиване или безпокойство на екземпляри от защитените видове от приложение № 3 към чл. 37 от Закона за биологичното разнообразие, като мерките трябва да бъдат тествани и подложени на мониторинг по отношение на тяхната ефективност, включително чрез изпълнение на пилотни проекти за тестване на ефективността и въздействието им, и незабавно да се предприемат необходимите действия при установяване на неефективност на мерките за смекчаване, дори и когато са били обект на предварително тестване.

(7) Планът по ал. 2 подлежи на екологична оценка в съответствие с чл. 81, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и на оценка за съвместимост по чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Всички необходими административни разрешения, свързани с предвидените изисквания за изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на обектите за производство на енергия от възобновяеми източници в определените с плана по ал. 2 зони, както и за изграждане, разширение и реконструкция на необходимите съоръжения за присъединяване на тези обекти към електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, се издават в срок до една година.

(9) В срока по ал. 8 се включва и срокът за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения съгласно чл. 92 от Закона за опазване на околната среда и оценка за съвместимост по чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

(10) Разработването на плана по ал. 2 и неговото приемане не изключват развитие на проекти извън териториите, включени в плана, при спазване на приложимото законодателство.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министерът на земеделието и храните:

1. организира събирането и обобщаването на информация за потенциала, производството и потреблението на суровини от земеделието, животновъдството и горското стопанство за производство на биогорива и течни горива от биомаса;

2. изготвя анализ за влиянието на използването на зърнените култури и други богати на скорбяла култури, захарните или маслодайни култури като суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса в Република България върху хранителния баланс на страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министерът на земеделието и храните предоставя информацията и анализа по ал. 1 на министъра на енергетиката във връзка с актуализирането на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

Чл. 5б. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министерът на околната среда и водите може да представи на Европейската комисия доклади, включващи информация относно типичните емисии на парникови газове от отглеждането на селскостопански суровини в териториалните единици на страната, които са класифицирани на ниво 2 от Номенклатурата на статистическите териториални единици или на подниво от NUTS в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ, L 154/1 от 21 юни 2003 г.). В доклада се описват методът и източниците на данни, използвани за изчисляване на нивата на емисиите, като методът трябва да отчетва характеристиките на почвите, климата и очакваните добиви на суровини.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Предишен текст на чл. 6 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР):

1. (доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) определя преференциални цени за изкупуването на електрическата енергия от възобновяеми източници произведена от енергийни обекти с обща инсталирана мощност, до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии;

2. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определя с методиката по чл. 35, ал. 5 от Закона за енергетиката разпределението на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциални цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява контрол за изпълнението на задълженията на операторите на преносната и разпределителните мрежи да разходват средствата по чл. 29, ал. 1 единствено за покриване на разходите по чл. 29, ал. 4;

4. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява контрол при провеждането на процедури за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия към преносната и разпределителните електрически мрежи и за спазването на сроковете по процедурите за присъединяване;

5. осъществява контрол за изпълнение на задълженията на операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи да докладват за случаите на значително намаляване на количествата пренесена и/или разпределена електрическа енергия от възобновяеми източници и за предприетите корективни мерки;

6. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изготвя оценка на регулаторните и административните препятствия пред дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници и предприема мерки за отстраняване на неоснователните препятствия и за улесняване изпълнението на подобни споразумения;

7. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) предоставя на министъра на енергетиката и на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) информация относно Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България в рамките на своята компетентност;

8. осъществява и други правомощия в областта на възобновяемите източници, възложени ѝ с този закон и с други нормативни актове.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Оценката по ал. 1, т. 6 се предоставя на министъра на енергетиката, който предприема действия за включването ѝ в актуализацията на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България и в докладите за напредъка съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999.

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта, се изпълнява от изпълнителния директор на АУЕР.

(2) Изпълнителният директор:

1. ръководи, управлява и представлява АУЕР;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) участва в разработването и актуализирането на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) организира изпълнението на дейностите и мерките за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници, включени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, в сътрудничество със заинтересованите лица, съдейства при разработването и изпълнението на общинските програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) организира и поддържа членството на агенцията в Асоциацията на издаващите органи;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) предоставя на министъра на енергетиката необходимата информация за изготвяне на докладите за

изпълнението на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

6. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) организира създаването и поддържането на Националната информационна система и контролира актуализирането на данните;

7. организира създаването и поддържането на система за издаване на гаранции за произход на енергията;

8. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) издава на производителите на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници биогаз и зелен водород гаранции за произход на енергията, извършва дейности по прехвърляне и отмяна на тези гаранции и уведомява КЕВР за издадените гаранции, извършените дейности по прехвърляния и отмяна на гаранции;

9. организира планираните статистически прехвърляния на определени количества енергия от възобновяеми източници от Република България към друга държава - членка на Европейския съюз, както и от друга държава - членка на Европейския съюз, към Република България;

10. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осъществява взаимодействие с органите на изпълнителната власт, с браншови организации и заинтересовани юридически лица с нестопанска цел при изпълнението на дейности и мерки за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

11. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) организира популяризиране на мерките за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, както и производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

12. оказва съдействие на органите на изпълнителната власт и на органите на местното самоуправление при изпълнението на задълженията им по този закон;

13. участва в разработването на нормативните актове, предвидени в този закон;

14. осъществява контрол в случаите, предвидени в този закон;

15. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) организира информационни и обучителни кампании за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогорива, биогаз, зелен водород и енергия от възобновяеми източници в транспорта, както и на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

16. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изготвя наръчник за процедурите при изграждането или реконструкцията на енергийни обекти и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници при спазване на изискванията на Закона за устройство на територията, Закона за енергетиката, този закон, Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, публикува го на интернет страницата на АУЕР и го предоставя на кметовете на общини;

17. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изготвя оценките по чл. 18а, ал. 5 и чл. 18б, ал. 4 и ги представя за одобрение на министъра на енергетиката;

18. (предишна т. 16 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изпълнява и други правомощия, възложени му с други нормативни актове.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Органите по чл. 148, съответно по чл. 177 от Закона за устройство на територията, операторите на електрическите мрежи, крайните клиенти по чл. 25а и КЕВР предоставят на изпълнителния директор на АУЕР информация за издадени разрешения за строеж по Закона за устройство на територията, съответно за въведените в експлоатация обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и издадените разрешения за започване осъществяването на лицензионна дейност по Закона за енергетиката на всяко тримесечие.

(4) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Изпълнителният директор на АУЕР публикува на интернет страницата на агенцията информацията по ал. 3.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Областният управител:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) осигурява провеждането на държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, производството и потреблението на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта, на територията на областта;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) координира дейностите по насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогаз и зелен водород, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в транспорта, производството и потреблението на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта между общините в областта;

3. предоставя на изпълнителния директор на АУЕР информация относно изпълнението на програмите по чл. 9 в общините на територията на областта;

4. предлага изменения в приети от общинските съвети наредби и общи административни актове, когато разрешителни, сертификационни и лицензионни процедури, включително за устройственото планиране, не отговарят на изискванията на чл. 11.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Общинските съвети приемат дългосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници.

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Кметът на общината разработва и внася за приемане от общинския съвет общински дългосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, които включват:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) анализ на възможностите за изграждане на геотермални системи за отопление и/или охлаждане на сгради - общинска собственост;

2. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при изграждане или реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сгради - общинска собственост;

3. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при външно изкуствено осветление на улици, площади, паркове, градини и други недвижими имоти - публична общинска собственост, както и при осъществяването на други общински дейности;

4. мерки за насърчаване на производството и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, произведена от възобновяеми източници, както и такава, произведена от биомаса от отпадъци, генерирани на територията на общината;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) мерки за използване на енергия от възобновяеми източници в общинския транспорт, както и на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

6. анализ на възможностите за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници върху покривните и фасадните конструкции на сгради - общинска собственост;

7. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) схеми за подпомагане на проекти за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, включително индивидуални системи за използване на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, за производство и потребление на биогаз и зелен водород, както и на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

8. схеми за подпомагане на проекти за модернизация и разширение на топлопреносни мрежи или за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места, отговарящи на изискванията за обособена територия по чл. 43, ал. 7 от Закона за енергетиката;

9. разработване и/или актуализиране на общите и подробните устройствени планове, свързани с реализация на благоустройствени работи за изпълнение на проекти, във връзка с мерките по т. 2, 3 и 4;

10. ежегодни информационни и обучителни кампании сред населението на съответната община за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогаз, зелен водород и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Дългосрочните програми по ал. 1 се разработват за срок 10 години. В общински схеми за подпомагане могат да участват само проекти, свързани с мерките по общинските програми по ал. 1.

(3) Кметът на общината:

1. уведомява по подходящ начин обществеността за съдържанието на програмите по ал. 1, включително чрез публикуването им на интернет страницата на общината;

2. организира изпълнението на програмите по ал. 1 и предоставя на изпълнителния директор на АУЕР, на областния управител и на общинския съвет информация за изпълнението им;

3. организира за територията на общината актуализирането на данните и поддържането на Националната информационна система по чл. 7, ал. 2, т. 6;

4. отговаря за опростяването и облекчаването на административните процедури относно малки децентрализирани инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници и за производство на биогаз от селскостопански материали - твърди и течни торове, както и на други отпадъци от животински и органичен произход, а когато е необходимо - прави предложения пред общинския съвет за опростяването и облекчаването на процедурите;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) оказва съдействие на компетентните държавни органи за изпълнение на правомощията им по този закон.

6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) предоставя информация на изпълнителния директор на АУЕР за въведените в експлоатация инсталации за производство на електрическа енергия на крайни клиенти по чл. 18а.

(4) Кметът на общината внася за разглеждане от общинския съвет предложенията на областния управител по чл. 8, т. 4 на първото му заседание след постъпване на предложението.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление при упражняване на правомощията си по регламентиране на разрешителни, сертификационни и лицензионни процедури, включително за устройственото планиране, за постигане на целите на този закон, са длъжни:

1. да определят прозрачно, ясно и с конкретни срокове произнасяне по съответните заявления;

2. да не допускат дискриминация между заинтересованите лица;

3. да отчитат особеностите на отделните технологии за енергия от възобновяеми източници;

4. в случай че въведат такси за административно обслужване, те да са определени ясно, прозрачно и обусловено от разходите за извършване на административната услуга;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) да предвиждат и прилагат опростени процедури за получаване на разрешения за проекти, свързани с реализация на индивидуални системи за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

6. да предвиждат ускорени процедури за произнасяне във връзка с планирането, проектирането и изграждането на електроенергийна мрежова инфраструктура.

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) да предоставят информация относно необходимите процедури и тяхната последователност, включително приложимите срокове и необходимите документи.

8. (нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) да предвиждат използването на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници при планирането на инфраструктура в урбанизирани територии, когато това е целесъобразно, и провеждат консултации с операторите на съответните мрежи, с цел отразяване въздействието на програмите по чл. 12, ал. 2 от Закона за енергийната ефективност, както и на специфичните изисквания за потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и общностите за възобновяема енергия, върху плановете за развитие на съответната мрежова инфраструктура.

(2) Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление предприемат мерки, за да осигурят, че считано от 1 януари 2012 г. новите сгради за обществено обслужване, както и съществуващите сгради за обществено обслужване, в които се извършва реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство, изпълняват ролята на образец за постигане целите на този закон. Това задължение може да бъде изпълнявано чрез спазване на стандартите за жилищни сгради с нулево потребление на енергия или посредством осигуряване използването на покривите на такива сгради или сгради със смесено предназначение, включително за обществено обслужване, от трети лица за инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници.

Глава трета

НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ. СТАТИСТИЧЕСКИ ПРЕХВЪРЛЯНИЯ, СЪВМЕСТНИ ПРОЕКТИ И СЪВМЕСТНИ СХЕМИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Раздел I

Национална цел за енергията от възобновяеми източници

(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; доп., бр. 91 от 2018 г.; изм. изцяло, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Националната цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия и задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта през 2030 г. се определят в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

(2) От 1 януари 2021 г. дялт на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия трябва да е не по-малко от 16 на сто от брутно крайно потребление на енергия.

(3) За изпълнението на националната цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия се определят цели за дял на енергията от възобновяеми източници в сектор електрическа енергия, сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане и в сектор транспорт.

(4) Когато дялт на енергията от възобновяеми източници е по-малко от 16 на сто от брутно крайно потребление на енергия, измерен за едногодишен период, се предприемат допълнителни мерки, които да компенсират разликата в рамките на една година, като:

1. национални мерки за увеличаване използването на възобновяема енергия;
2. коригиране на дела на енергията от възобновяеми източници в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане;
3. коригиране на дела на енергията от възобновяеми източници в транспорта;
4. доброволно финансово плащане по механизма за финансиране на енергията от възобновяеми източници, определен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1294 на Комисията от 15 септември 2020 г. относно механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза (ОВ, L 303/1 от 17 септември 2020 г.);
5. използване на механизмите за сътрудничество - статистически прехвърляния, съвместни проекти и съвместни схеми.

(5) При изчисляването на брутно крайно потребление на енергия от възобновяеми източници и на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта дялт на биогоривата и течните горива от биомаса, както и на горивата от биомаса, потребени в транспорта, произведени от хранителни и фуражни култури, не трябва да надхвърля с повече от един процентен пункт дела на тези горива в крайното потребление на енергия в пътния и железопътния транспорт през 2020 г. и е максимално 7 на сто от крайното потребление на енергия в пътния и железопътния транспорт.

(6) За периодите 2021 - 2025 г. и 2026 - 2030 г. дялт на енергията от възобновяеми източници в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане се увеличава с 1,3 процентни пункта средно за година за съответния период, изчислен въз основа на постигнатия през 2020 г. дял на енергията от възобновяеми източници в този сектор.

(7) Увеличението по ал. 6 се осигурява чрез увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина и студ в районните отоплителни и охладителни системи с поне един процентен пункт средно за година, изчислено за периодите 2021 - 2025 г. и 2026 - 2030 г., като се започне от дела на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина и студ в районните отоплителни и охладителни системи през 2020 г.

(8) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) За изпълнение на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта по ал. 1 доставчиците на горива гарантират, че дялт на енергията от

възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта е най-малко 14 на сто до 2030 г.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) При изчисляване на задължителния минимален дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта потреблението на биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А" е най-малко:

1. 0,2 на сто през 2022 г.;
2. едно на сто през 2025 г.;
3. 3,5 на сто през 2030 г.

(2) При изчисляване на задължителния минимален дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта се отчитат и възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, когато те се използват като междинни продукти за производството на конвенционални горива и рециклираните въглеродни горива.

(3) При изчисляването на брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници и на задължителния дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта делът на биогоривата, течните горива от биомаса или газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от хранителни и фуражни култури с висок риск от непреки промени в земеползването, за които се наблюдава значително разширяване на производствения район в терени с високи въглеродни запаси, не надвишава равнището на потребление на такива горива през 2019 г.

(4) Делът по ал. 3 може да надвиши равнището на потребление през 2019 г., освен когато биогоривата, течните горива от биомаса или газообразните и твърдите горива от биомаса са сертифицирани като горива с нисък риск от непреки промени в земеползването в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/807 на Комисията от 13 март 2019 г. за допълване на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определянето на суровините с висок риск от непреки промени в земеползването, за които се наблюдава значително разширяване на производствения район в терени с високи въглеродни запаси и за сертифициране на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса с нисък риск от непреки промени в земеползването (ОВ, L 133/1 от 21 май 2019 г.).

(5) В периода от 31 декември 2023 г. до 31 декември 2030 г. делът на биогоривата, течните горива от биомаса или газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от хранителни и фуражни култури с висок риск от непреки промени в земеползването, за които се наблюдава значително разширяване на производствения район в терени с високи въглеродни запаси, намалява до 0 на сто.

(6) При изчисляването на потреблението на енергия от възобновяеми източници делът на биогорива и биогаз за транспорта от суровини тип „Б" се ограничава до 1,7 на сто от енергийното съдържание на горивата в сектор транспорт.

(7) Изчисляването на дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и дела на възобновяеми източници в транспорта, правилата за нормализиране при отчитане на електрическата енергия, произведена от водоелектрически и вятърни електрически централи, и за отчитането на енергията от термopомпи се определя с наредба на министъра на енергетиката. При изчисляването на дела на енергията от възобновяеми източници се използват методиката и определенията от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ, L 304/1 от 14 ноември 2008 г.).

Раздел II

Статистически прехвърляния, съвместни проекти и съвместни схеми

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Статистически прехвърляния са прехвърляния между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, на количества енергия, произведена от възобновяеми източници на територия на държава - членка на Европейския съюз, въз основа на договори между държавите членки за една или повече години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Количествата енергия от възобновяеми източници, които се прехвърлят, се вземат предвид за изпълнението на целите по чл. 12 и чл. 13, ал. 1 и спазване на ограниченията по чл. 12, ал. 5, когато в резултат на прехвърлянето Република България придобива количество енергия, и не се вземат предвид, когато в резултат на прехвърлянето Република България предоставя количество енергия на друга държава - членка на Европейския съюз.

(3) Статистическите прехвърляния пораждат действие след нотифициране на Европейската комисия от Република България и другите участващи в прехвърлянето държави - членки на Европейския съюз.

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Съвместни проекти са проекти на Република България и една или повече други държави - членки на Европейския съюз, свързани с производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, при изпълнението на които част или цялата произведена енергия на територията на държава - членка на Европейския съюз, от обект, въведен в експлоатация след 25 юни 2009 г., или чрез увеличена мощност на инсталация, реконструирана след тази дата, се отчита за изпълнението на общата национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в Република България.

(2) Съвместни проекти са също проекти на Република България и една или повече други държави - членки на Европейския съюз, и една или повече трети държави, свързани с производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, при изпълнението на които част или цялата произведена електрическа енергия на територията на трета държава от обект, въведен в експлоатация след 25 юни 2009 г., или чрез увеличена мощност на инсталация, реконструирана след тази дата, се отчита за изпълнението на общата национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в Република България, когато:

1. електрическата енергия се консумира в Европейския съюз;

2. количеството произведена и внесена електрическа енергия не е било обект на подпомагане от трета държава, освен в случаите на инвестиционна помощ за енергийния обект.

(3) Електрическата енергия се отчита като консумирана в Европейския съюз съгласно ал. 2, т. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. всички оператори на преносни системи в държавата по произход, в държавата по местоназначение и ако е необходимо, във всяка транзитна трета държава надлежно са определили количество електрическа енергия, съответстващо на отчетената, което се използва за съответния им дял от междусистемния капацитет;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) оператор на преносна система на Европейския съюз надлежно е регистрирал количество електрическа енергия, съответстващо на отчетената, по отношение на даден междусистемен електропровод;

3. определеният капацитет и производството на електрическа енергия от възобновяеми източници се отнасят за инсталацията и периода по ал. 2.

4. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) електрическата енергия е била произведена в съответствие с международното право в трета държава, която е страна по Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа или други международни конвенции или договори в областта на правата на човека.

(4) Министерът на енергетиката може да поиска от Европейската комисия да отчете електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена и потребена в трета държава, във връзка с изграждането на междусистемна връзка между Република България и трета държава с продължителен период на изпълнение, ако са изпълнени следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изграждането на междусистемната връзка е започнало до 31 декември 2026 г.;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) междусистемната връзка не може да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2030 г., но може да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2032 г.;

3. след въвеждането ѝ в експлоатация междусистемната връзка ще се използва за внос на електрическа енергия от възобновяеми източници в Европейския съюз в съответствие с ал. 2 и 3;

4. искането се отнася до съвместен проект по ал. 2 и ще използва междусистемната връзка след нейното въвеждане в експлоатация, както и до количество електрическа енергия, което не е по-голямо от количеството, което ще се внася в Европейския съюз след въвеждането в експлоатация на междусистемната връзка.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Съвместните проекти по ал. 1 и 2 могат да бъдат за една или повече години, в тях могат да участват и частни оператори, а отчитането на енергията за изпълнението на общата национална цел на Република България е допустимо до 31 декември 2030 г., като съвместните проекти могат да продължат и след тази дата.

Чл. 16. (1) Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, могат да се споразумеят за прилагането на съвместни схеми за подпомагане чрез обединяване или координиране на националните схеми за подпомагане.

(2) При прилагането на съвместни схеми за подпомагане определени количества енергия, произведена на територията на някоя от участващите държави - членки на Европейския съюз, може да се разглежда като част от общата национална цел на друга участваща държава - членка на Европейския съюз, когато е изпълнено едно от следните условия:

1. извършено е статистическо прехвърляне от една държава - членка на Европейския съюз, към друга в съответствие с чл. 14;

2. определено е правило за разпределението на количествата енергия от възобновяеми източници между участващите държави - членки на Европейския съюз.

(3) Министерът на енергетиката уведомява Европейската комисия и участващите държави за договорите по чл. 14, за проектите по чл. 15 и за съвместните схеми при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката.

Глава четвърта
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ
ИЗТОЧНИЦИ
Раздел I
Общи разпоредби

Чл. 17. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.; изм., бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) (1) (Предишен текст на чл. 17, изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Насърчаването на производството на енергия от възобновяеми източници за трайно задоволяване на обществени потребности се извършва чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) разработване на схеми за подпомагане производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, биогаз и зелен водород, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта и на течни горива от биомаса;

2. разработване на схеми за подпомагане производството и потреблението на енергия от биомаса, в случаите когато се използват технологии с висока степен на опазване на околната среда и се произвежда енергия по високоефективен способ;

3. разработване на съвместни схеми за подпомагане с другите държави - членки на Европейския съюз, за подпомагане производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници;

4. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) финансиране на дейности и проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, както и за използване на енергия от възобновяеми източници при крайното потребление на енергия от Национален фонд за декарбонизация и от други финансови институции;

5. договори с гарантиран резултат съгласно Закона за енергийната ефективност, свързани с използване на енергията от възобновяеми източници.

6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) учредяване право на строеж по чл. 62, ал. 1 и 2 от Закона за енергетиката за изграждане на обекти и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници;

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) въвеждане на задължения за енергия от възобновяеми източници - схема за подпомагане, изискваща от производителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето производство, изискваща от доставчиците на енергия да включат в своите доставки определен дял енергия от възобновяеми източници или изискваща от потребителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето потребление;

8. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) прилагане на облекчена процедура за промяна на предназначението на земеделските земи съгласно Закона за опазване на земеделските земи.

9. (нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) прилагане на най-краткия предвиден в съответния закон срок при административни и съдебни производства по обжалване на инвестиционен проект за изграждане на централа за производство на енергия от възобновяеми източници и на съоръженията, необходими за присъединяването ѝ, реконструкцията и модернизацията на мрежите, включително при обжалвания, свързани с опазването на околната среда и биологичното разнообразие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Схемите за подпомагане за електрическата енергия от възобновяеми източници и промени на такива схеми се разработват при:

1. спазване на законодателството в областта на държавните помощи;

2. отчитане на условията на електроенергийния пазар, като се вземат предвид разходите за интегриране в електроенергийната система и при спазване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от Закона за енергетиката.

3. (нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) отчитане на особеностите на общностите за възобновяема енергия, за да им бъде дадена възможност да се конкурират за подкрепа при равни условия с други участници на пазара.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Промени в разработена схема за подпомагане за електрическата енергия от възобновяеми източници се правят съобразно обективни критерии, установени в първоначално разработената схема при недопускане на отрицателно въздействие и влияние върху икономическата жизнеспособност на инвестицията.

(4) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При прилагане на схеми за подпомагане за увеличаването на потреблението на енергия от възобновяеми източници по този закон се прави необходимото схемите да са достъпни за домакинствата с ниски доходи или уязвимите домакинства.

(5) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; отм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.).

(6) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; отм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.).

(7) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Всички необходими административни разрешения, свързани с предвидените изисквания за изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които се изграждат в изкуствени и застроени площи, като покриви на сгради, площи със съществуваща транспортна инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени зони, индустриални паркове, кариери, урбанизирани територии, населени места и селищни образувания, депа за отпадъци, се издават в срок до една година.

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм. и доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително на електрическа енергия от комбинирано производство на топлинна и/или енергия за охлаждане и електрическа енергия от възобновяеми източници, се насърчава чрез:

1. предоставяне на гарантиран достъп на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, до преносната и разпределителните електрически мрежи при спазване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от Закона за енергетиката;

2. (нова - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.);

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) гарантиране на преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, при спазване на критериите за сигурност по т. 1;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) осигуряване изграждането на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране на електроенергийната система;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) предоставяне на приоритет при диспечирание на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, при условията на чл. 12, параграфи 1, 2, 5, 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ, L 158/54 от 14 юни 2019 г.);

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена от

обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW, съгласно сключени дългосрочни договори по чл. 31, ал. 2;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определяне на преференциална цена за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, включително и електрическата енергия, произведена от биомаса, чрез технологии за пряко изгаряне, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определяне на преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от биомаса, в случаите когато се използват технологии за термична газификация; цената не може да бъде по-ниска от 30 на сто над преференциалната цена, определена за електрическата енергия, произведена от биомаса от отпадна дървесина и други, чрез технологии за пряко изгаряне с комбиниран цикъл.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

(3) Производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници се насърчава чрез:

1. подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места, отговарящи на изискванията за обособена територия по чл. 43, ал. 7 от Закона за енергетиката, когато е доказана икономическа целесъобразност за потребление на топлинна енергия от възобновяеми източници, за производството на която е представен идеен инвестиционен проект;

2. подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на малки децентрализирани системи за топлинна енергия и/или енергия за охлаждане;

3. присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от възобновяеми източници към топлопреносната мрежа и изкупуване от топлопреносното предприятие на произведената от друг производител топлинна енергия, при условията на Закона за енергетиката и на наредбата по чл. 125, ал. 3 от Закона за енергетиката, когато това е технически възможно и икономически целесъобразно.

4. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) подпомагане и реализиране на проекти за инсталиране на високоефективни отоплителни и охладителни инсталации с енергия от възобновяеми източници в сгради или използване на енергия от възобновяеми източници или на отпадна топлина и студ в индустриални процеси;

5. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) предоставяне на приоритет на най-добрите налични технологии;

6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) приоритетно присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от геотермална енергия към топлопреносната мрежа и изкупуване от топлопреносното предприятие на произведената от геотермална енергия топлинна енергия при условията на Закона за енергетиката и на наредбата по чл. 125, ал. 3 от същия закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Производството на биогаз и зелен водород се насърчава чрез:

1. предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните мрежи при спазване на критериите за сигурност, предложени от операторите на газопреносната и газоразпределителните системи и одобрени от КЕВР;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) гарантиране на преноса и разпределението на биогаз и зелен водород, при спазване на критериите за сигурност по т. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) недопускане на дискриминация по отношение на биогаз и зелен водород при определянето на такси за пренос и разпределение по преносна или разпределителна мрежа;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) публикуване от операторите на газопреносната и газоразпределителните мрежи на тарифите за присъединяване на обекти за производство на биогаз и зелен водород;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) задължително изкупуване на биогаз със сертификат за качество и налягане и зелен водород съгласно договор с обществения доставчик и/или крайните снабдители.

(5) Реализацията на инвестиционни намерения по ал. 3 се подпомага финансово, когато с проекта се постига значително намаление на потреблението на енергия, приложими са разпоредбите на Закона за техническите изисквания към продуктите и при самоучастие на общината и/или заинтересованото лице. При определянето на ефективността на преобразуване и на съотношението на произведената енергия към първичната енергия на системите и оборудването се използват процедури на общността, а при липсата на такива - международни процедури.

(6) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

(7) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 2015 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 18а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Краен клиент може да стане потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници при условията на ал. 2 - 4.

(2) Потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници може:

1. да произвежда и съхранява произведената от него електрическа енергия от възобновяеми източници и да продава своите излишъци от електрическа енергия от възобновяеми източници чрез споразумения за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, чрез доставчици на електрическа енергия и чрез споразумения за търговия между партньори;

2. да инсталира и експлоатира съоръжение за съхранение на електрическа енергия съвместно с инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници за собствено потребление, без да е длъжен да заплаща за използване на мрежата за присъединяване на съоръженията за съхранение на произведената електрическа енергия, в рамките на неговия имот;

3. да запази своите права и задължения на краен клиент на електрическа енергия;

4. да продава произведените от него излишни количества електрическа енергия като равнопоставен участник на пазара на електрическа енергия при определените в Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове към него условия и срещу заплащане по пазарни цени, както и по схеми за подпомагане за произведената и продадена електрическа енергия от възобновяеми източници.

(3) Потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, намиращи се в една и съща сграда, включително жилищна сграда, имат право да участват като съвместно действащи потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници в посочените в ал. 2 дейности и може да споделят помежду си електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена в инсталация или инсталации за производство на електрическа енергия в сградата, при зачитане на правата и задълженията на всеки потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, без да се засягат плащанията за използване на мрежата и съответните данъци и такси, приложими към всеки потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) В случаите по ал. 2, т. 1 и 4 потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници уреждат взаимоотношенията си с оператора на електропреносната и/или съответната електроразпределителна/затворена електроразпределителна мрежа за ползване на мрежата при условия, определени в правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката. Операторът на електропреносната и/или на съответната електроразпределителна/затворена електроразпределителна мрежа не може да прилага дискриминационни или непропорционални процедури и не може да изисква от потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници да заплащат цени за мрежови услуги за произведената на място от тях електрическа енергия от възобновяеми източници, която се потребява в рамките на техните помещения.

(5) Насърчаване на развитието на потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници се извършва въз основа на изготвена от изпълнителния директор на АУЕР оценка на съществуващите неоснователни пречки и на потенциала на потреблението на собствена електрическа енергия и в електрическите мрежи чрез:

1. мерки за осигуряване на всички крайни потребители на електрическа енергия на възможност за потребление на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, включително за тези с ниски доходи или на уязвимите клиенти;

2. премахване на пречките пред финансирането на проекти за потребление на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и въвеждане на мерки за улесняване на достъпа до финансиране;

3. премахване на неоснователни регулаторни пречки за потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, включително при отдаване на сграда под наем или на помещения от сградата;

4. въвеждане на стимули за собствениците на сгради да създават възможности за потребление на възобновяема собствена електрическа енергия, включително при отдаване на сграда под наем или на помещения от сградата;

5. предоставяне на потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, за електрическата енергия, която постъпва към съответната електрическа мрежа, на недискриминационен достъп до съществуващи схеми за подпомагане, както и до всички сегменти от свободния пазар на електрическа енергия;

6. създаване на гаранции, че потребителите на собствена електрическа енергия допринасят по балансиран и подходящ начин за цялостното споделяне на разходите за системата, когато мрежата се захранва с електрическа енергия.

(6) Инсталацията на потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници може да е собственост или да се управлява от трета страна по отношение на монтажа, експлоатацията, включително измерването на електрическата енергия, и поддръжката, при условие че третата страна е обвързана от писмените указания на потребителя на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници. Третата страна не се счита за потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници.

(7) Обобщена информация по ал. 5 се представя с докладите за напредъка и актуализацията на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.

(8) За потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници се прилагат съответно изискванията на чл. 92в от Закона за енергетиката.

Чл. 186. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Крайните клиенти, включително битовите, може да участват в общност за възобновяема енергия, без да губят своите права или задължения като крайни клиенти и без да изпълняват необосновани или дискриминационни условия или процедури, които биха

възпрепятствали участието им в общност за възобновяема енергия. При участие на предприятия тяхното участие не трябва да е свързано с основната им търговска или професионална дейност.

(2) Общностите за възобновяема енергия:

1. може да произвеждат, потребяват, съхраняват и продават излишните количества енергия от възобновяеми източници като равнопоставен участник на пазарите на енергия при определените в Закона за енергетиката условия, включително чрез споразумения за закупуване на електрическа енергия;

2. може да споделят в рамките на общността за възобновяема енергия енергията, произведена от инсталации, притежавани от общността за възобновяема енергия, при зачитане на правата и задълженията на членовете на общността за възобновяема енергия като потребители;

3. имат достъп по недискриминационен начин до всички подходящи пазари на енергия.

(3) Развитието на общностите за възобновяема енергия се насърчава чрез:

1. премахване на необоснованите регулаторни и административни пречки;

2. прилагане на изискванията на Закона за енергетиката при продажба на енергия и други енергийни услуги;

3. осигуряване на сътрудничество със съответния оператор на разпределителна мрежа и топлопреносно предприятие за преноса на енергията в общността;

4. компетентните органи, които прилагат справедливи, пропорционални и прозрачни административни процедури, включително регистрация и лицензиране, както и гарантират, че за всички ползватели на мрежите се прилагат регулирани цени за мрежови услуги, които следва да допринасят по адекватен, справедлив и балансиран начин за разпределянето на общите разходи за системата в съответствие с прозрачен анализ на разходите и ползите на разпределените енергийни ресурси;

5. прилагане на недискриминационно третиране към общностите по отношение на дейностите, правата и задълженията им като крайни потребители, производители, доставчици, оператори на разпределителни системи или като други участници на пазара;

6. достъпност на всички потребители за участие в общности, включително домакинствата с ниски доходи или уязвимите клиенти;

7. улесняване на достъпа до финансиране и информация;

8. предоставяне на регулаторна подкрепа и помощ за изграждане на капацитет на публичните органи при улесняването и създаването на общности за възобновяема енергия и при улесняването на прякото им участие;

9. въвеждане на правила за гарантиране на еднаквото и недискриминационно третиране на потребителите, участващи в общността за възобновяема енергия.

(4) За насърчаване развитието на общностите за възобновяема енергия изпълнителният директор на АУЕР изготвя оценка на съществуващите препятствия и на потенциала за развитие на общностите за възобновяема енергия.

(5) Информация за насърченията по ал. 3 се представя с докладите за напредъка и актуализацията на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.

(6) За общностите за възобновяема енергия се прилагат съответно изискванията на чл. 92б от Закона за енергетиката.

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) (1) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) При изграждане на нови или при реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради се въвеждат в експлоатация инсталации за производство на

енергия от възобновяеми източници, когато това е технически възможно и икономически целесъобразно.

(2) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) В случаите по ал. 1 най-малко 15 на сто от общото количество топлинна енергия и енергия за охлаждане, необходима на сградата, трябва да бъде произведена от възобновяеми източници чрез въвеждане на:

1. централизирано отопление, използващо биомаса или геотермална енергия;
2. индивидуални съоръжения за изгаряне на биомаса с ефективност на преобразуването най-малко 85 на сто при жилищни и търговски сгради и 70 на сто при промишлени сгради;
3. слънчеви топлинни инсталации;
4. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) термопомпи и геотермални системи.

(3) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) При изготвянето на инвестиционни проекти за нови сгради или за реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради в част „Енергийна ефективност“ и при обследването за енергийна ефективност на съществуващи сгради задължително се анализират възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници за доказване на техническата възможност и икономическата целесъобразност по ал. 1. Анализът на възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници е част от оценката на показателите за годишен разход на енергия в сградата.

(4) При реализиране на проекти за модернизация на производствените процеси в малки и средни предприятия мерките за енергийна ефективност се комбинират с въвеждане в експлоатация на инсталации за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници за задоволяване на технологични нужди на предприятието.

(5) Алинеи 1 - 4 не се прилагат за сгради на въоръжените сили, когато прилагането на тези изисквания противоречи на предназначението на сградите.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20б. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20в. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20г. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20д. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20е. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм., бр. 11 от 2023 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (В сила от 31.12.2012 г.; изм., бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 11 от 2023 г.) Дейностите по монтиране и поддръжка на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни инсталации, термопомпи и геотермални системи се извършват от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това.

(2) (В сила от 31.12.2012 г.) Придобиването на квалификация за извършване на дейностите по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

(3) (В сила от 31.12.2012 г.) Институциите, които имат право да осъществяват обучение за придобиване на професионална квалификация съгласно Закона за

професионалното образование и обучение, са длъжни да представят ежегодно в АУЕР списък на лицата, придобили квалификация за извършване на дейностите по ал. 1.

(4) (В сила от 31.12.2012 г.) Признаването на професионални квалификации, придобити в други държави - членки на Европейския съюз, и в трети държави, за извършване на дейностите по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за признаване на професионални квалификации за осигуряване на достъп и упражняване на регулирани професии в Република България.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия „Техник на енергийни съоръжения и инсталации“ или „Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации“, специалност „Възобновяеми енергийни източници“, включваща дейностите по ал. 1, както и сроковете на валидност на документите, удостоверяващи наличието на съответния вид квалификация, се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

Раздел II

Административно обслужване на инвестиционния процес за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници. Присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници

(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Към всяка община се създава център за административно обслужване, който при подадено искане от потребители на административни услуги предоставя указания и информация за процедурите при изграждане, реконструкция или модернизация на енергийни обекти и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници, съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, термopомпи, съоръжения за съхранение на електрическа и/или топлинна енергия, както и съоръжения за присъединяване на енергийни обекти и съоръжения за съхранение на електрическа енергия към съответната електрическа мрежа, и съоръжения за присъединяване на енергийни обекти за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане към топлопреносната мрежа.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Центърът по ал. 1 координира с компетентните органи процедурите за предоставяне на административни услуги по издаване на административни актове по Закона за устройство на територията във връзка с искания за разрешаване изграждането на енергийни обекти по ал. 1 и процедурите по издаване на други административни актове за разрешаване присъединяването към съответната електрическа или топлопреносна мрежа, включително чрез извършване и получаване на вътрешни административни услуги.

(3) Центърът по ал. 1 чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин оповестява наръчника по чл. 7, ал. 2, т. 16.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Исканията за издаване на необходимите административни актове по Закона за устройство на територията за изграждане на енергийните обекти по ал. 1 се подават в съответния център за административно обслужване, при спазване на изискванията на глава трета, раздел IX, съответно глава седма, раздели III и IV и глава осма, раздели II и III от Закона за устройство на територията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Центърът по ал. 1 предоставя на оператора на електропреносната, съответната електроразпределителна или топлопреносна мрежа информация за всяко издадено разрешение за строеж, което е основание за сключване на договор за присъединяване. Центърът по ал. 1 предоставя на оператора необходимите документи, удостоверяващи вещното право върху имота, върху който ще се изгради енергийният обект, и издадената виза за проектиране.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Когато се установят нередовности на подадено искане по ал. 4, включително когато представените към искането по ал. 4 информация и документи са непълни или не отговарят на изискванията на глава трета, раздел IX, съответно глава седма, раздели III и IV и глава осма, раздели II и III от Закона за устройство на територията, центърът за административно обслужване в 7-дневен срок от подаване на искането писмено уведомява лицето, подало искането, с посочване на нередовностите и/или непълнотите, като му предоставя 14-дневен срок за отстраняване на нередовностите и/или представяне на допълнителна информация и документи. В уведомлението се посочват последиците по ал. 7.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Когато нередовностите и/или непълнотите не са отстранени в срока по ал. 6, производството по подаденото искане се прекратява.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) За начална дата на процедурата за издаване на съответния административен акт по Закона за устройство на територията се счита датата на подаване на искането, а при констатирани нередовности и/или непълноти - датата на отстраняването им.

(9) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Центърът по ал. 1 изготвя и организира съгласуване на график при съобразяване на сроковете, определени в действащото законодателство за издаване на необходимите документи за изграждане на заявения обект и въвеждането му в експлоатация, между лицето, подало искането, компетентните органи по Закона за устройство на територията, а когато е приложимо - и по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за културното наследство, включително експлоатационните дружества, и оператора на съответната мрежа, към която обектът ще бъде присъединен. Сроковете в графика, които касаят издаване на съответните административни актове, се определят по правилата на Закона за устройство на територията и Административнопроцесуалния кодекс, а когато е приложимо - и на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за културното наследство, без да се надвишават сроковете за приключване на процедурите, определени в ал. 10. Когато общата продължителност на сроковете съгласно посочените закони надхвърля съответния срок по ал. 10, центърът за административно обслужване информира компетентните органи и оператора на съответната мрежа с оглед произнасянето им преди крайните срокове в графика. Центърът следи за спазването на определените в графика срокове, като при необходимост актуализира графика и сроковете в него, включително и при извършена преценка за приложимата процедура по Закона за опазване на околната среда.

(10) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Графикът по ал. 9 съдържа срок за приключване на процедурата за издаване на разрешения, включително за издаване на разрешението за ползване или удостоверението за въвеждане в експлоатация, когато такова се изисква съгласно Закона за устройство на територията, както следва:

1. до една година - при извършването на модернизация на енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми източници, за нови инсталации с електрическа мощност под 150 kW, за съвместно разположени съоръжения за

съхранение на енергия и за съоръжения за съхранение на електрическа енергия, както и за съоръженията за тяхното присъединяване към съответната мрежа;

2. до три години - при вятърни електрически централи, разположени в морето;

3. до две години - във всички останали случаи;

4. срок, определен в случаите по чл. 25б и 25в.

(11) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Сроковете по ал. 10 може да са с по-голяма продължителност, ако лицето, подало искането по ал. 4, е заявило това в искането. Сроковете може да се удължат с не повече от три месеца в случаите по ал. 10, т. 1 и с не повече от 6 месеца в случаите по ал. 10, т. 2 и 3 при извънредни обстоятелства, включително когато тези извънредни обстоятелства изискват удължени срокове за изпълнение на приложимите процедури по Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. Центърът за административно обслужване уведомява мотивирано заявителя за извънредните обстоятелства, даващи основание за такова удължаване.

(12) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Графикът и предвидените в него срокове са задължителни за лицето, подало искането, компетентните органи по Закона за устройство на територията, а когато е приложимо - и по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за културното наследство, включително експлоатационните дружества, и оператора на съответната мрежа, към която енергийният обект ще бъде присъединен.

(13) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Освен когато съвпадат с други административни етапи на процедурата за издаване на разрешения, сроковете по ал. 10 не включват:

1. времето, през което обектът за производство на енергия от възобновяеми източници, съоръженията за неговото присъединяване към мрежата, както и с оглед на осигуряване на стабилността, надеждността и безопасността на мрежата, необходимата мрежова инфраструктура се изграждат или модернизират;

2. времето за административните етапи, необходими за значителни подобрения на мрежата, които се изискват за осигуряване на нейната стабилност, надеждност и безопасност;

3. периода на провеждане на процедури по административно и съдебно решаване на спорове във връзка с подаденото искане;

4. съответните етапи от процедурата за издаване на разрешения, които зависят от действия на лицето, подало искането, или на трети лица, различни от компетентните органи и мрежовите оператори.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 24. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 07.06.2022 г.) (1) Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.

(2) В случаите по ал. 1 крайният клиент подава уведомление до оператора на електропреносната мрежа или до съответния оператор на електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа.

(3) В 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 2 операторът на електропреносната или на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа предоставя допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на крайния клиент, в което се посочват техническите изисквания към схемата на свързване на енергийния обект към електрическата уредба на крайния клиент и се регламентират правата и задълженията на страните с цел гарантиране сигурността на електроенергийната система с оглед недопускане постъпване на електрическа енергия и смущения в мрежата.

(4) Допълнителното споразумение по ал. 3 се сключва преди издаване на разрешение за строеж на енергийния обект, като в този случай становище за присъединяване не се издава.

(5) Краен клиент може да внася произведената от енергийните обекти по ал. 1 електрическа енергия в съответната мрежа само след изпълнение на изискванията на процедурата по присъединяване като производител съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

Чл. 256. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Срокът за приключване на процедурите за издаване на разрешенията, необходими съгласно действащото законодателство за изграждане, ползване или въвеждане в експлоатация и присъединяване на оборудване за слънчева енергия и на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, включително на инсталации за слънчева енергия в сгради, в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, с изключение на изкуствени водни площи, при условие че производството на енергия от слънчева енергия или съхранението на енергия не е основното предназначение на тези изкуствени конструкции, е не повече от три месеца.

(2) Срокът за приключване на процедурите за издаване на разрешенията, необходими съгласно действащото законодателство за изграждане, ползване и присъединяване на оборудване за производство на електрическа енергия от слънчева енергия с обща инсталирана мощност до 20 kW, разположени в сгради, в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, с изключение на изкуствени водни площи, включително за потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и общности за възобновяема енергия, е не повече от един месец.

(3) В случаите по ал. 2 непроизнасянето на органа, компетентен да издаде съответния административен акт по Закона за устройство на територията в законоустановения срок, при съобразяване на началната дата съгласно чл. 22, ал. 8, се счита за мълчаливо съгласие, когато инсталираната мощност на оборудването не надвишава предоставената електрическа мощност на присъединения към електрическата мрежа обект за потребление на електрическа енергия на краен клиент.

Чл. 25в. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Срокът за приключване на процедурите за издаване на разрешенията, необходими съгласно действащото законодателство за изграждане, ползване или въвеждане в експлоатация и присъединяване на термopомпи, използващи геотермална енергия с обща инсталирана мощност до 50 MW, е до три месеца. В останалите случаи за термopомпи с обща инсталирана мощност до 50 MW този срок е до един месец. В този срок не се включват проектирането и строителството на съоръженията за присъединяване, реконструкцията и модернизацията на електрическите мрежи, свързани с присъединяването на термopомпите.

(2) Краен клиент може да инсталира в сграда, присъединена към електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа и върху недвижим имот към нея в урбанизирана територия, термopомпа със:

1. електрическа мощност до 12 kW;

2. електрическа мощност до 50 kW, инсталирана от потребител на собствена енергия от възобновяеми източници, за която електрическата мощност на инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници възлиза най-малко на 60 на сто от електрическата мощност на термопомпата.

(3) В случаите по ал. 2, когато са налице основателни опасения за безопасността или се налагат допълнителни работи за свързване към мрежата, или е налице техническа несъвместимост на компонентите на мрежата, крайният клиент уведомява оператора на електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа.

(4) В 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 3 операторът на електроразпределителната мрежа или на затворената електроразпределителна мрежа се произнася дали е необходимо присъединяване на термопомпата по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(5) Разрешенията по ал. 1 се оповестяват публично в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 26. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) За присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подават искания за проучване на условията и начина на присъединяване пред съответния оператор на електрическа мрежа при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(2) Производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително краен клиент по чл. 18а, ал. 1, който предвижда да използва произвежданата енергия за собствено потребление, посочва това в искането по ал. 1.

(3) Операторът на съответната електрическа мрежа извършва проучване и издава становище за условията и начина за присъединяване при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Становището за присъединяване включва всички технически изисквания за осигуряване присъединяването на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и прогнозна цена за присъединяването. Становището е валидно до три месеца от предоставянето на гаранцията по чл. 29, ал. 1.

(4) За енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 1 MW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, становището по ал. 3 се издава в срокове до:

1. 15 дни в случаите по чл. 27, ал. 5;

2. 20 дни за енергийни обекти с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, с изключение на енергийните обекти по т. 1;

3. 40 дни за енергийни обекти с обща инсталирана мощност от 30 kW до 1 MW.

(5) Когато за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници е необходимо да се извърши разширение и/или реконструкция на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, операторът посочва това в становището по ал. 3, както и необходимите срокове за осъществяване на тези дейности. Разширението и/или реконструкцията на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа в тези случаи може да бъде свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа за предоставяне на достъп на производителя.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) В срока на валидност на становището по ал. 3 производителят подава искане до съответния оператор за

сключване на предварителен договор за присъединяване при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. С предварителния договор се уреждат условията за присъединяване съгласно издаденото становище, правата и задълженията по и във връзка с проектиране и изграждане на присъединителните съоръжения и/или необходимо разширение и/или реконструкция на съответната електроразпределителна мрежа до мястото на присъединяване и предварителна цена за присъединяване. Проект на предварителен договор се предоставя от оператора на съответната електрическа мрежа в 15-дневен срок от получаване на искането на производителя. Срокът на предварителния договор е 2 години, а за обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия - три години.

(7) След влизане в сила на разрешението за строеж на енергийния обект за производство на електрическа енергия, с изключение за съоръженията за присъединяване, но не по-късно от датата на изтичане на срока на предварителния договор, производителят подава искане до оператора на съответната електрическа мрежа за сключване на договор за присъединяване при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Проект на договор за присъединяване се предоставя от оператора на съответната електрическа мрежа до 15 дни от получаване на искането на производителя.

(8) Когато производителят не подаде искане за сключване на предварителен договор до датата на изтичане на срока на валидност на становището, съответно не подаде искане за сключване на договор за присъединяване до датата на изтичане на срока на предварителния договор, процедурата по присъединяване се прекратява. Процедурата се прекратява и когато производителят не върне на оператора подписан договора по ал. 6 и 7 в 15-дневен срок от получаването на проекта.

(9) В договора за присъединяване се определят срокът за присъединяване, размерът и условията за плащане на цената за присъединяване и отговорностите на страните при неспазване на условията и сроковете по договора. Цената за присъединяване към мрежата се формира в съответствие с наредбата по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(10) В цената за присъединяване на обект за производство на електрическа енергия се включват разходи за дейности за повишаване на преносната способност на съответната електрическа мрежа в случаите, в които тези дейности са необходими за присъединяване на обекта и инвестиционната програма на оператора не предвижда изпълнението им в договорените срокове за присъединяване.

(11) Когато при формиране на цената за присъединяване са включени разходи на съответния оператор по ал. 10, съответният производител дължи част от общите разходи, определена въз основа на пропорционалното съотношение между присъединената мощност на обекта и допълнителните преносни възможности, които ще бъдат осигурени в съответната мрежа.

(12) Операторът на съответната електрическа мрежа започва изпълнението на дейностите по проектиране за повишаване на преносната способност на мрежата съгласно ал. 10 в тримесечен срок от сключване на договора за присъединяване, в който същите са предвидени. Строително-монтажните дейности за повишаване на преносната способност на мрежата започват след сключване на договори за обекти за производство на електрическа енергия с присъединена мощност не по-малко от 75 на сто от предвиденото повишение на преносната способност на мрежата. Разходите за проектиране подлежат на възстановяване на оператора и в случаите, в които строително-монтажните дейности не бъдат извършени поради неизпълнение на условията по предходното изречение.

(13) Производител може да заплати изцяло разходите за дейностите по ал. 10. В този случай, когато в срок от 10 години от извършване на дейностите по ал. 10 операторът използва създадения свободен капацитет за присъединяване на друг обект

за производство на електрическа енергия, в цената за присъединяване на обекта се включва част от извършените разходи за повишаване на преносната способност на мрежата, пропорционална на присъединяваната мощност. В тримесечен срок от заплащане на посочената сума операторът я възстановява на производителя, заплатил като цена за присъединяване дейностите по ал. 10. В случай че разходите за повишаване на преносната способност на мрежата са заплатени от повече от един производител, операторът разпределя сумата пропорционално на направените от тях плащания.

(14) Операторът на съответната електрическа мрежа е задължен да постави енергийния обект в паралел с електроенергийната система в срок до 14 дни от въвеждане в експлоатация на обекта и на съоръженията за присъединяване.

(15) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Присъединяването към мрежата, различно от трифазна връзка, на инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, агрегирани производствени единици за потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници или демонстрационни проекти с инсталирана електрическа мощност до 10,8 kW включително на производствените съоръжения, се извършва след писмено уведомление до оператора на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа. В тези случаи общият ред за присъединяване съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката не се прилага.

(16) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Уведомлението по ал. 15 се подава от лице, което притежава вещни права да строи върху имота, в който е изграден или ще се изгражда обектът за производство на електрическа енергия, или от лице - собственик, наемател или ползвател на имота, в който ще бъде поставен преместваем обект по смисъла на Закона за устройство на територията. В уведомлението се посочват:

1. наименованието и местонахождението на обекта за производство (адресът, имотът, в който ще се изгражда);
2. срокът за въвеждане на обекта в експлоатация;
3. инсталираната мощност, максимално отдаваната активна мощност към съответната електрическа мрежа;
4. видът на възобновяемия източник;
5. точният адрес за кореспонденция, телефонът и факсът, както и адресът на електронна поща на лицето.

(17) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Към уведомлението се прилагат документи, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 16, изречение първо.

(18) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Изискуемата съгласно Закона за устройство на територията документация за изграждането на обекта за производство в зависимост от неговия вид, в това число разрешението за строеж, когато издаването му е задължително, се представя на оператора на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа след нейното изготвяне, съответно след влизането в сила на разрешението за строеж.

(19) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) В 15-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 16 операторът на електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа може да отхвърли мотивирано искането или да предложи алтернативна точка за присъединяване към електрическата мрежа въз основа на основателни опасения във връзка с безопасността или техническата несъвместимост на компонентите на мрежата, при съобразяване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 5 от Закона за енергетиката. При липса на отхвърлено искане или предложена алтернативна точка за присъединяване, в срок до 30 дни след получаване на уведомлението по ал. 16 операторът на

електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа издава положително становище. При положително становище, липса на становище в 30-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 16, или в случай че лицето, подало уведомлението, е съгласно с предложената от оператора алтернативна точка за присъединяване към мрежата, операторът на електроразпределителната или затворената електроразпределителна мрежа е длъжен да присъедини обекта за производство, при условие че са му представени документите по ал. 18.

(20) (Предишна ал. 16 - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Сроктът на процедурите по присъединяване на енергиен обект от подаване на искането по ал. 1 до сключване на договора за присъединяване е 6 месеца. В този срок не се включват проектирането и строителството на съоръжение за присъединяване, реконструкция и модернизация на електрическите мрежи, свързани с изграждането на съответния енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Сроктът може да бъде удължен от производителя в сроковете на валидност на издаденото му становище и сключения предварителен договор.

(21) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Когато за присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които се изграждат в приоритетна зона или извън нея, е необходимо разширение и/или реконструкция на електропреносната и/или съответната електроразпределителна мрежа, която ги свързва, процедурите по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, ако такива са изискуеми, се ограничават до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалната електропреносна и/или съответна електроразпределителна мрежа.

Чл. 26а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) При извършване на модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, когато не се увеличава общата инсталирана мощност на обекта, процедура по присъединяване не се провежда. В тези случаи производителят уведомява съответния оператор на електрическа мрежа за промяната в техническите характеристики на обекта.

(2) При извършване на модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, при която се предвижда общата инсталирана мощност да се увеличи с не повече от 50 на сто спрямо съществуващата инсталирана мощност на обекта:

1. операторите на съответните електрически мрежи разглеждат с предимство искане на такъв производител за присъединяване спрямо подадени други искания за присъединяване;

2. становище за присъединяване се издава в едномесечен срок от подаване на искането от производителя и не се сключва предварителен договор; в случаите, когато не се променя общата присъединена мощност, не се дължи гаранция по чл. 29, ал. 1;

3. договор за присъединяване се сключва в 15-дневен срок от подаване на искането от производителя за сключване на такъв договор, при издаване на разрешение за строеж, ако такова е изискуемо съгласно Закона за устройство на територията;

4. присъединяването се извършва в срока, посочен от производителя, и чрез съществуващите присъединителни съоръжения на обекта, освен ако е налице техническа невъзможност за такова присъединяване.

(3) Когато модернизацията на обект за производство на електрическа енергия от слънчева енергия не води до използването на допълнителни поземлени имоти и е в съответствие с приложимите мерки за опазване на околната среда и биологичното разнообразие, въведени за съществуващия обект, не се провеждат процедури по Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) При модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се прилагат процедурите по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, ако такива са изискуеми, като същите се ограничават до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния енергиен обект.

(5) В случаите по ал. 1 и 2 на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници чл. 21, ал. 1, т. 23 и чл. 53, ал. 5 от Закона за енергетиката не се прилагат.

Чл. 266. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При изграждане на допълнителни съоръжения за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и/или съхранение на електрическа енергия към енергиен обект, за който е подписан договор за присъединяване, без да се увеличава договорената присъединена мощност, производителят подава до оператора на съответната мрежа искане за подписване на допълнително споразумение към предварителния договор или договора за присъединяване, без да предоставя гаранция по чл. 29, ал. 1. Операторът на съответната мрежа се задължава да подпише допълнително споразумение към договора за присъединяване в срок до 30 дни от искането на производителя.

Чл. 27. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергиен обект на производител към съответната мрежа до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя.

(2) Разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергийния обект на производител към съответната мрежа от границата на собственост на електрическите съоръжения до мястото на присъединяване, както и за развитие, включително реконструкция и модернизация, на електрическите мрежи във връзка с присъединяването са за сметка на собственика на съответната мрежа.

(3) Границата на собственост на електрическите съоръжения се определя съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Когато мястото на присъединяване не съвпада с границата на собственост на електрическите съоръжения, се прилага чл. 116, ал. 5 от Закона за енергетиката.

(4) Средствата за търговско измерване на електрическата енергия се разполагат на границата на собственост по ал. 3 или непосредствено най-близо до нея, съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Мястото на присъединяване на енергийните обекти по чл. 6, ал. 1, т. 1 съвпада с мястото, където е монтирано средството за търговско измерване на потребяваната електрическа енергия в случаите, когато инсталираната мощност не надвишава предоставената мощност за присъединяване на сградата като обект на потребител.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 106 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи във връзка с изпълнение на целите и мерките, заложи в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, включват в ежегодните инвестиционни и ремонтни програми средства за развитие на мрежите, свързани с присъединяването, преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници.

(2) Операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи ежегодно до 31 март докладват на КЕВР за изпълнението на дейностите, заложи в инвестиционните и ремонтните програми за развитие на мрежите по ал. 1 през

предходната календарна година, за целите на присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, а в случай на неизпълнение - за предприетите мерки.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В докладите по ал. 2 се включва информация за събраните суми по чл. 29, ал. 1 и за разходването им, както и по чл. 30, ал. 7.

(4) За целите на реализация на съвместни проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници между Република България и държави - членки на Европейския съюз, или между Република България и трети държави собственикът на преносната мрежа включва в инвестиционните си програми средства за изграждане на необходимите междусистемни връзки.

(5) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи създават и поддържат електронни публични регистри на подадените искания за присъединяване към съответната мрежа, които съдържат актуални данни за:

1. подадените искания за присъединяване към съответната мрежа и заявената мощност;

2. подадените искания от операторите на електроразпределителните мрежи към оператора на електропреносната мрежа за съгласуване на искания за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници към съответната разпределителна мрежа и съответно сключените договори между операторите;

3. статута на подадените заявления (в процедура по разглеждане, издадено становище, срок на действие на становището), сключените предварителни договори и техния срок на действие, сключените договори за присъединяване и срока за присъединяване по тях;

4. техническите данни за реконструкция на мрежата и поставените условия за присъединяване по издадените становища, по сключените предварителни договори и договорите за присъединяване;

5. разполагаемата свободна мощност за присъединяване във всяка една точка от електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа, отразени в географска информационна система.

(6) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.) Публичните регистри по ал. 5 не съдържат търговска информация, която има чувствителен характер. Достъп до всички данни за конкретна процедура за присъединяване се предоставя единствено на заявлия присъединяване по тази процедура.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 106 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В тримесечен срок от получаване на становище за условията и начина за присъединяване по подадени искания по чл. 26, ал. 1 производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници предоставя в полза на оператора на съответната електрическа мрежа гаранция под формата на депозит или банкова гаранция в размер на 50 000 лв. за всеки мегават (MW) присъединена мощност на бъдещия енергиен обект. В случай че производителят не предостави дължимата гаранция в посочения срок, становището се счита за невалидно.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; доп., бр. 106 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.) В случаите по чл. 26, ал. 8 или по чл. 26, ал. 4, т. 1 или 2 при неподаване в срок на искане за сключване на договор за присъединяване гаранцията по ал. 1 се връща на производителя. Когато с писмено съгласие на производителя са направени разходи от съответния оператор по

присъединяването на обекта, гаранцията се усвоява до размера на направените и незаплатени от производителя разходи.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При сключване на предварителен договор или на договор за присъединяване гаранцията по ал. 1 обезпечава изпълнението на задълженията на производителя на електрическа енергия във връзка с присъединяването на обекта.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Предоставената от производителя гаранция се освобождава при присъединяването на обекта, като съответният оператор може да извърши прихващане с дължимата от производителя цена за присъединяване до размера на по-малкото от двете насрещни задължения.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранция по ал. 1 не се предоставя от лица по чл. 26, ал. 15 и от производители по чл. 26а, когато не се променя общата присъединена мощност.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила 13.10.2023 г.)

(7) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) .

(8) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила 13.10.2023 г.)

(9) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) .

(10) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) .

(11) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране изготвя доклад до 30 юни 2011 г., и на всеки две години след това, относно спазване на правилата за покриване на разходите съгласно чл. 27 и при необходимост прави предложения за изменението им. Докладът се публикува на интернет страницата на комисията.

Раздел III

Изкупуване, пренос и разпределение на електрическата енергия от възобновяеми източници

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиито енергийни обекти са с обща инсталирана мощност над 30 kW, сключват договор за достъп с оператора на преносната или на разпределителната мрежа при общи условия, одобрени от КЕВР и обявени на интернет страницата на оператора на съответната разпределителна мрежа преди сключване на договора за изкупуване на електрическата енергия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиито енергийни обекти са с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, използват разпределителните мрежи, към които са присъединени, при общи условия, одобрени от КЕВР и обявени на интернет страницата на оператора на съответната разпределителна мрежа.

(3) В договора за достъп по ал. 1 се определят условията по изпълнение на прогнозните графици по ал. 1 и се уговарят дължимите от оператора обезщетения при ограничаване в производствения режим на енергийния обект с изключение на случаите на планови ремонти, както и с изключение на случаите по чл. 72 и 73 от Закона за енергетиката. В случаите, когато мрежата не е собственост на съответния оператор, обезщетения се уговарят в договор между собственика на тази мрежа и производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW осигурява предаването на данни в реално време на оператора на преносната или на

разпределителната електрическа мрежа за доставената в мястото на присъединяване електрическа мощност, както и дистанционно управление на тази мощност. Операторите на разпределителната електрическа мрежа предават на оператора на преносната електрическа мрежа обобщени данни в реално време за доставената в точките на присъединяване на електрическа мощност по райони на присъединяване от различните видове възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа ограничава дистанционно или по диспечерско разпореждане подаваната към електрическата мрежа енергия в случаите, когато бъдат надвишени преносните възможности на мрежата, към която производителят е присъединен, или в случаите по чл. 73 от Закона за енергетиката.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа незабавно уведомява по начин, определен в договора за достъп, производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници за предстоящи ограничения, като посочва дата и час на въвеждане и съответния обхват.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа докладва на КЕВР на всеки 6 месеца за случаите на значително намаляване на количествата пренесена и разпределена електрическа енергия от възобновяеми източници и предприетите от него корективни мерки за предотвратяване намаляването на тези количества при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 60 от Закона за енергетиката.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм. и доп, бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Общественият доставчик и крайните снабдителите изкупуват по сключените договори електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW по определената от КЕВР преференциална цена, действаща към датата на въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията на енергийния обект за производство на електрическа енергия, а за обектите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - към датата на заявлението за извършено монтиране на инсталация за производство на електрическа енергия, подадено до разпределителното предприятие по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(2) Електрическата енергия от възобновяеми източници по ал. 1 се изкупува въз основа на сключени дългосрочни договори за изкупуване за срок от:

1. двадесет години - за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия, както и за електрическата енергия, произведена от биомаса;

2. дванадесет години - за електрическата енергия, произведена от вятърна енергия;

3. петнадесет години - за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, както и за електрическата енергия, произведена от други видове възобновяеми източници.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Сроковете по ал. 2 текат от датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект, съответно от датата на въвеждане в експлоатация на първия етап, при поетапно въвеждане в експлоатация, а за обектите по чл. 6, ал. 1,

т. 1 - от датата на сключване на договор за изкупуване на електрическата енергия. За енергийни обекти, въведени в експлоатация, и инсталации, монтирани след 31 декември 2015 г., сроковете за изкупуване се намаляват със срока от тази дата до датата на въвеждането в експлоатация, съответно монтирането.

(4) Цената на електрическата енергия от възобновяеми източници, не се изменя за срока на договора за изкупуване по ал. 2, освен в случаите по чл. 32, ал. 4, като след изтичане на този срок преференции за цените не се предоставят.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) Общественият доставчик, съответно крайните снабдителни изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР; определеното нетно специфично производство на електрическа енергия не се прилага за енергийни обекти с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и които са с инсталирана мощност до 500 kW, които използват:

а) биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, за които инсталираната мощност се доказва съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

б) биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство.

2. по цена за излишък на балансиращия пазар за количествата, надхвърлящи производството по т. 1.

(6) При производство на електрическа енергия чрез комбинирано използване на възобновяеми и невъзобновяеми източници цените по ал. 1 и задължението за изкупуване по ал. 5 се отнасят само за енергията, отговаряща на дела на вложеното количество възобновяеми източници.

(7) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 не се прилагат за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по за собствено потребление.

(8) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) В случаите, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане, електрическата енергия се изкупува от обществения доставчик или съответния краен снабдител по групи цени, определени от КЕВР, при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

(10) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Въвеждането в експлоатация на енергийни обекти по ал. 1 се извършва по реда на наредбата по чл. 177, ал. 2 от Закона за устройство на територията, но не по-късно от 30 дни от датата на подаване на искане, придружено със съответните документи, включително за извършени 72-часови проби.

(11) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Когато е предвидено отделни части от енергийния обект да бъдат въведени поетапно в експлоатация, цената за изкупуване на електрическата енергия се променя при въвеждане в експлоатация на всеки следващ етап, като тя е средно претеглена цена към съответстващите инсталирани мощности между цената за изкупуване до датата на

въвеждане в експлоатация на съответната част и определената от КЕВР преференциална цена към тази дата и се определя по методика, приета от КЕВР.

(12) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) Количествата електрическа енергия над тези по ал. 5, т. 1 производителите могат да ползват за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти или да продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.

(13) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) За количествата електрическа енергия по ал. 5 търговските (TPS) графици на балансиращи групи с членове производители на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат променяни само по реда на чл. 73 от Закона за енергетиката.

(14) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; доп., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В случай че по отношение на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на слънчева енергия, за който има сключен договор по ал. 1, е извършена реконструкция и/или модернизация, която изисква въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията, електрическата енергия се изкупува по преференциална цена за количествата до размера на определеното нетно специфично производство за инсталираната мощност преди реконструкцията и/или модернизацията. Когато енергийният обект е за производство на електрическа енергия от слънчева енергия, от момента на въвеждането в експлоатация на реконструкция и/или модернизация общественият доставчик или крайният снабдител изкупува по преференциална цена количествата електрическа енергия до размера на 90 на сто от нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР за инсталираната мощност преди извършването им.

(15) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Общественият доставчик и крайните снабдители не изкупуват по преференциални цени електрическата енергия от производителите по ал. 1, когато производителят е предприятие в затруднено положение съгласно Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение на Европейската комисия (ОВ, С 249/01 от 31 юли 2014 г.).

(16) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) За доказване липсата на обстоятелство по ал. 15 производителят представя декларация, че не е предприятие в затруднено положение съгласно Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение.

(17) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Когато министърът на енергетиката установи, че електрическата енергия е изкупувана от производител по ал. 1 по преференциална цена, която не е прилагана в съответствие с разпоредбите на този закон и на Закона за енергетиката, уведомява обществения доставчик или съответния краен снабдител, като посочва преференциалната цена, която е била приложима съгласно законовите разпоредби.

(18) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В случаите по ал. 17, след датата на постъпване на уведомлението общественият доставчик или съответният краен снабдител предприема действия за привеждане на размера на изплащаната преференциална цена по договора за изкупуване по ал. 2 в съответствие с посочената в уведомлението приложима преференциална цена, за което уведомява Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и му предоставя информация във връзка с установяване размера на надвзетите от производителя средства, и възстановяването им по реда на чл. 36з от Закона за енергетиката.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. -

ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране определя преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW:

1. ежегодно в срок до 30 юни;

2. когато в резултат на извършен анализ на ценообразуващите елементи по ал. 2 констатира съществено изменение на някой от тях.

(2) Преференциалните цени по ал. 1 се определят по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, като се отчитат видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и:

1. инвестиционните разходи;

2. нормата на възвращаемост;

3. структурата на капитала и на инвестицията;

4. производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси;

5. разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда;

6. разходите за суровини за производство на енергия;

7. разходите за горива за транспорта;

8. разходите за труд и работна заплата;

9. другите експлоатационни разходи.

(3) Преференциалната цена на електрическата енергия от възобновяеми източници се определя за целия срок на договора за изкупуване по чл. 31, ал. 2, като след изтичане на този срок преференции за цените не се предоставят.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране ежегодно до 30 юни актуализира преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, който отразява изменението на стойността на ценообразуващите елементи по ал. 2, т. 6, 7 и 8.

(5) Коефициентът, отразяващ изменението на стойността на ценообразуващите елементи по ал. 2, т. 6, 7 и 8, се определя като произведение от:

1. изменението на разходите за суровина за производство на електрическа енергия от биомаса, на разходите за горива за транспорта, необходими за доставка на суровината за производство на електрическа енергия, и на разходите за труд и работна заплата, необходими за добиването и обработката на суровината за производство на електрическа енергия и производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, изразено в проценти, и

2. дела на съответния ценообразуващ елемент от общите разходи, изразен в проценти.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Процентът на изменение на разходите за суровините за производство на електрическа енергия от биомаса се определя от КЕВР, като се вземат предвид определените и обявени от министъра на земеделието и храните годишни индекси за изменение на цените на тези суровини.

(7) Процентът на изменение на разходите за горива за транспорта се определя въз основа на средната пазарна цена на съответния ценообразуващ елемент за предходната отчетна година.

(8) Процентът на изменение на разходите за труд и работна заплата се определя въз основа на данните от Националния статистически институт за изменението на средната работна заплата за предходната календарна година.

Раздел IV

Гаранции за произход на енергията от възобновяеми източници

Чл. 33. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Дейностите по издаване, прехвърляне и отмяна на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници се извършват от АУЕР в съответствие със стандарт CEN - EN 16325.

Чл. 34. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) Гаранция за произход се издава на производител за произведено стандартно количество енергия от 1MWh, важи за срок 12 месеца от производството на съответната единица енергия и съдържа най-малко следната информация:

1. възобновяемия източник, използван за производство на енергията;
2. началната и крайната дата на производство на енергията от възобновяеми източници;
3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) информация за производството на:
 - а) електрическа енергия;
 - б) топлинна енергия или енергия за охлаждане;
 - в) биогаз;
 - г) зелен водород.
4. наименование, местоположение, вид и обща инсталирана мощност на енергийния обект, където енергията е била произведена;
5. използвани схеми за подпомагане;
6. дата на въвеждане на енергийния обект в експлоатация;
7. дата и място на издаване;
8. уникален идентификационен номер.

(2) За всяка единица произведена енергия може да бъде издавана само една гаранция за произход.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Издаването, прехвърлянето и отмяната на гаранции за произход се извършва по електронен път и се вписва в единен електронен регистър на гаранциите за произход, който се създава и поддържа от АУЕР.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранцията за произход не може да бъде прехвърлена след изтичане на срока по ал. 1. Гаранцията за произход, която не е прехвърлена на краен клиент след изтичане на срока по ал. 1, може да се използва от доставчика в срок до 18 месеца от производството на съответната единица енергия за доказване на дела на енергията от възобновяеми източници в общия му енергиен състав.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранциите за произход се издават и прехвърлят, включително от единния електронен регистър по ал. 3, към регистъра на друга държава членка или към краен клиент в друга държава членка срещу заплащане на такса, определена с тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранциите за произход се използват за доказване пред краен клиент, че определен дял от енергията или количество енергия в общия енергиен състав на доставчика и в енергията, доставяна на клиенти по договори, предлагани като включващи енергия от възобновяеми източници, е произведено от възобновяеми източници. Тези гаранции се отменят по искане на доставчика. Количеството енергия от възобновяеми източници, съответстващо на гаранции за произход, прехвърлени на

трета страна от доставчика на електрическа енергия, се изважда от дела на енергията от възобновяеми източници в неговия енергиен състав. Неизползваните гаранции за произход до 18 месеца от производството на съответната единица енергия се използват в изчислението на остатъчния енергиен микс на Република България.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранциите за произход се използват и за определяне на дела на енергията от възобновяеми източници в общата доставена енергия от определен доставчик през предходната календарна година съгласно чл. 386, т. 5 от Закона за енергетиката.

(8) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Когато производител получава финансово подпомагане от схеми за подпомагане на производство на енергия от възобновяеми източници, предвидени в този закон, Закона за енергетиката или чрез фондове за финансиране на Европейския съюз, производителят заявява издаването на гаранции за произход за произведената енергия и ги прехвърля на съответния доставчик или краен клиент, закупил даденото количество енергия, без допълнително плащане. След като бъдат прехвърлени, гаранциите се отменят и служат за доказване на дела на енергията от възобновяеми източници в енергийния състав на доставчика или на крайния клиент.

(9) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Когато схемата за подпомагане на производство на енергия от възобновяеми източници се осъществява чрез пряко договаряне на производителя с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ или по друг механизъм, чрез който производителите получават подпомагане директно от фонда, производителят заявява издаването на гаранции за произход за произведената енергия и ги прехвърля на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ без допълнително плащане. След изтичане на срока по ал. 1 гаранциите се отменят и се включват в остатъчния енергиен микс на Република България.

(10) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; предишна ал. 7, изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; предишна ал. 8, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) За изкупената електрическа енергия по чл. 31, ал. 5, т. 1 производителите заявяват издаване на гаранции за произход и ги прехвърлят на обществения доставчик, съответно на крайния снабдител.

(11) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; предишна ал. 9, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Гаранцията за произход може да се прехвърля независимо от енергията, но само веднъж, на краен клиент. След като бъде прехвърлена на краен клиент, гаранцията се отменя. За целите на чл. 386, т. 5 от Закона за енергетиката доставчиците на електрическа енергия отменят гаранциите за произход най-късно 6 месеца след края на тяхната валидност.

Чл. 35. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие признава гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз.

(2) Агенцията за устойчиво енергийно развитие може да откаже признаването на гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз, когато не е изпълнено някое от изискванията на чл. 34, ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз, се признават, в случай че след нотифициране на обстоятелствата по ал. 2 Европейската комисия приеме решение, изискващо тези гаранции за произход да бъдат признати. Издаването, прехвърлянето, отмяната и признаването на гаранции за произход се извършват по електронен път чрез вписване в единния електронен регистър на гаранциите за произход по чл. 34, ал. 3.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Условието и редът за вписване в единния регистър по чл. 34, ал. 3, издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход се определят с наредба на министъра на енергетиката.

(5) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Агенцията за устойчиво енергийно развитие не признава гаранции за произход, издадени от трета държава, освен когато Европейският съюз е сключил с тази трета държава споразумение за съвместно признаване на гаранции за произход, издадени съответно в Европейския съюз и от съпоставими системи в тази трета държава, и само в случаите на пряк внос или износ на енергия.

Раздел V

Такса за производство на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия

(Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 35а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) За производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия се събира такса.

(2) Размерът на таксата по ал. 1 се определя по следната формула:

$$\text{ТПЕЕ} = \text{ПЦ} \times \text{КИЕЕ} \times 20 \%,$$

където:

ТПЕЕ е такса за производство на електрическа енергия;

ПЦ е преференциалната цена по чл. 31, ал. 1 без данъка върху добавената стойност;

КИЕЕ е количеството изкупена електрическа енергия от обществения доставчик и от крайните снабдители по чл. 31, ал. 5.

(3) Производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия са задължени за таксата по ал. 1.

Чл. 35б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) Таксата по чл. 35а се удържа и внася от обществения доставчик, съответно от крайния снабдител.

(2) Лицата, задължени да удържат и внасят таксата по този раздел, подават тримесечна справка по образец, утвърден от ДКЕВР за дължимата такса за съответния период.

(3) Справката по ал. 2 се подава в ДКЕВР в срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася.

(4) Дължимата такса се внася в държавния бюджет в срока на подаване на справката по ал. 3.

Чл. 35в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) За невнесената в срок такса по чл. 35а се начислява и дължи лихва в размер на законната лихва съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(2) Таксата по чл. 35а не подлежи на възстановяване.

(3) Просрочената такса по чл. 35а подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от председателя на ДКЕВР.

[Бележка: Виж мотивите към Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.]

Глава пета

**ПРОИЗВОДСТВО И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ ОТ
ВЪЗБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В ТРАНСПОРТА,
ВЪЗБНОВЯЕМИ ТЕЧНИ И ГАЗООБРАЗНИ ТРАНСПОРТНИ
ГОРИВА ОТ НЕБИОЛОГИЧЕН ПРОИЗХОД, РЕЦИКЛИРАНИ
ГОРИВА В ТРАНСПОРТА, ГОРИВА ОТ БИОМАСА,
ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ ОТ ГАЗООБРАЗНИ И ТВЪРДИ
ГОРИВА ОТ БИОМАСА**

(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Производството и потреблението на биогорива, течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта се насърчават чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) достъпност на горивата;

2. осигуряване ефективна работа на двигателите при спазване на техническите и качествените норми за производство на биогорива;

3. предлагане на смеси на биогорива като съставна част на течните горива от нефтен произход за двигатели с вътрешно горене;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) устойчиво развитие на горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) развитие и въвеждане на нови технологии за оползотворяване на отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни и лигноцелулозни материали;

6. развитие и въвеждане на електрически автомобили в обществения и личния транспорт;

7. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изграждане на инфраструктура за зареждане на електрически автомобили при строеж на нови или реконструкция на съществуващи паркинги в урбанизираните територии;

8. изграждане на инфраструктура за зареждане на електрически автомобили извън урбанизираните територии;

9. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) .

(2) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Финансова подкрепа за потреблението на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се предоставя само когато отговарят на критериите за устойчивост и на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове и когато за енергията от възобновяеми източници, произведена от изгаряне на отпадъци, са спазени задълженията за разделно събиране на отпадъците съгласно Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм. изцло, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от отпадъци и остатъци от земеделски земи, се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предостави финансова подкрепа само при условие че отговарят на критериите за устойчивост и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени по ал. 3 - 13.

(2) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от отпадъци и остатъци, различни от остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите, които се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението на които се предоставя финансова подкрепа, трябва да отговарят само на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени по ал. 10 - 12. На тези критерии и изисквания трябва да отговарят и отпадъците и остатъците, които първоначално се обработват за получаването на междинен продукт, преди да бъдат допълнително преработени в биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса.

(3) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от отпадъци и остатъци от земеделски земи, се вземат предвид за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предостави финансова подкрепа, когато отговарят на глава шеста „Мониторинг на почвите“ от Закона за почвите.

(4) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от селскостопанска биомаса, които се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предостави финансова подкрепа, не трябва да са произведени от суровини:

1. произхождащи от терени с голямо значение за биоразнообразието, а именно - защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони от Националната екологична мрежа „Натура 2000“;

2. отглеждани върху терени с високи въглеродни запаси, освен когато суровината е добита от терен, който по времето на добива ѝ през януари 2008 г. е имал статут на терен с високи въглеродни запаси;

3. добити от суров материал, отглеждан на земя, която е била торфище през януари 2008 г., освен когато са представени доказателства, че култивирането и добиването на суровината не налага дренаж на предварително неотводнената почва.

(5) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от горскостопанска биомаса, се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предоставя финансова подкрепа, когато съответстват на следните критерии за свеждане до минимум на риска от използване на горскостопанска биомаса, получена вследствие на неустойчиво производство:

1. страната, в която е добита горскостопанската биомаса, има съответни закони на национално или поднационално равнище, приложими в района на добива, както и действащи системи за мониторинг и правоприлагане, които гарантират, че:

а) дейностите по дърводобива са законосъобразни;

б) в районите на дърводобива се осъществява възобновяване на горите;

в) зоните, определени съгласно международното или националното право или от съответния компетентен орган за целите на опазването на природата, включително във влажните зони и торфищата, са защитени;

г) дърводобивът се извършва по начин, който е съобразен със запазването на качеството на почвата и биоразнообразието, с цел да се сведат до минимум отрицателните последици, и

д) дърводобивът запазва или подобрява дългосрочния капацитет на гората за дърводобив;

2. когато липсват данни по т. 1 да съществуват системи за управление на равнището на районите за снабдяване с дървен материал, за да се гарантира, че:

а) дейностите по дърводобива са законосъобразни;

б) горите в районите на дърводобива се възобновяват;

в) зоните, определени съгласно международното или националното право или от съответния компетентен орган за целите на опазването на природата, включително във влажните зони и торфищата, са защитени, освен когато се представят

доказателства, че добивът на тези суровини не противоречи на тези цели за опазване на природата;

г) дърводобивът се извършва по начин, който е съобразен със запазването на качеството на почвата и биоразнообразието, с цел намаляване на вредното въздействие, и

д) дърводобивът запазва или подобрява дългосрочния капацитет на гората за дърводобив.

(6) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от горскостопанска биомаса, се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предоставя финансова подкрепа, когато отговарят на следните критерии във връзка със земеползването, промените в земеползването и горското стопанство:

1. държавата или регионалната организация за икономическа интеграция, от която произхожда горскостопанската биомаса:

а) е страна по Споразумението от Париж към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирано със закон - ДВ, бр. 86 от 2016 г.) (ДВ, бр. 2 от 2017 г.), наричано по-нататък „Парижкото споразумение“;

б) е подала национално определен принос в Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 28 от 1995 г.) (ДВ, бр. 68 от 2005 г.), обхващащ емисиите и поглъщанията от селското стопанство, горското стопанство и земеползването, който гарантира, че измененията във въглеродните запаси във връзка с добива на биомаса се отчитат спрямо ангажимента на съответната държава да намали или да ограничи емисиите на парникови газове, посочени в национално определен принос, или

в) има закони на национално или поднационално равнище в съответствие с чл. 5 от Парижкото споразумение, приложими в района на дърводобива, които се отнасят за запазване или подобряване на въглеродните запаси и поглъщителите на въглерод и от които е видно, че докладваните емисии от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство не надхвърлят поглъщанията;

2. когато липсват посочените в т. 1 данни да съществуват системи за управление на равнището на районите за снабдяване с дървен материал, гарантиращи запазване или подобряване на нивата на въглеродните запаси и поглъщителите на въглерод в дългосрочен план.

(7) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса се отчитат за целите на чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението им може да се предоставя финансова подкрепа само когато намалението на емисиите на парникови газове е:

1. поне 50 на сто за биогоривата, биогаза, потребяван в транспортния сектор, и течните горива от биомаса, произведени в инсталации, въведени в експлоатация преди или на 5 октомври 2015 г.;

2. поне 60 на сто за биогоривата, биогаза, потребяван в транспортния сектор, и течните горива от биомаса, произведени в инсталации, въведени в експлоатация от 6 октомври 2015 г. до 31 декември 2020 г.;

3. поне 65 на сто за биогоривата, биогаза, потребяван в транспортния сектор, и течните горива от биомаса, произведени в инсталации, въведени в експлоатация от 1 януари 2021 г.;

4. поне 70 на сто за производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от газообразни и твърди горива от биомаса, използвани в инсталации, въведени в експлоатация от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2025 г., и съответно 80 на сто за инсталации, въведени в експлоатация от 1 януари 2026 г.

(8) За дадена инсталация се счита, че е въведена в експлоатация, след като е започнало производството на биогорива, на биогаз, потребяван в транспорта, и на

течни горива от биомаса и съответно след като е започнало производството на топлинна енергия и енергия за охлаждане и на електрическа енергия от газообразни и твърди горива от биомаса.

(9) Намалението на емисиите на парникови газове от използването на биогоривата и биогаза, потребявани в транспорта, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса в инсталации, произвеждащи топлинна енергия и енергия за охлаждане и електрическа енергия, се изчислява по методиката по чл. 44, ал. 3.

(10) Електрическата енергия, произведена от газообразни и твърди горива от биомаса, се отчита за целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и за потреблението ѝ може да се предоставя финансова подкрепа само когато отговаря на едно или повече от следните изисквания:

1. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност под 50 MW;

2. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност от 50 MW до 100 MW чрез използване на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия или в инсталация за производство на електрическа енергия, в която е спазено нивото на енергийна ефективност за най-добрите налични техники, определено в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията от 31 юли 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 212/1 от 17 август 2017 г.);

3. произведена е в инсталация с обща номинална топлинна мощност над 100 MW чрез използване на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия или в инсталация за производство на електрическа енергия, в която е достигнат най-малко 36 на сто нетен електрически коефициент на полезно действие;

4. произведена е от инсталация на биомаса, в която се прилага улавяне и съхранение на въглероден диоксид.

(11) За целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и при предоставяне на финансова подкрепа за потребление инсталациите, произвеждащи само електрическа енергия, се вземат предвид само когато те не използват изкопаеми горива като основно гориво и само когато не съществува разходоефективен потенциал за прилагането на високоефективна комбинирана технология за производство на енергия според оценката по чл. 4, ал. 2, т. 11, буква „а“ от Закона за енергетиката.

(12) За целите по чл. 12, ал. 1 и 5 изискванията по ал. 10 и 11 се прилагат за инсталации, въведени в експлоатация или реконструирани, така че да използват газообразни и твърди горива от биомаса, след 25 декември 2021 г. При предоставяне на финансова подкрепа за потребление изискванията по ал. 10 и 11 се прилагат за схеми за подпомагане, одобрени след 25 декември 2021 г.

(13) Изискванията по ал. 10 не се прилагат по отношение на електрическата енергия от инсталации, които са предмет на специфично уведомление до Европейската комисия, основаващо се на надлежно обосновани рискове за сигурността на доставките на електрическа енергия.

(14) Критериите за намаление на емисиите на парникови газове по ал. 7 не се прилагат за електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане, произведена от твърди битови отпадъци.

(15) Газообразните и твърдите горива от биомаса, използвани в инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, или горива с обща номинална топлинна мощност, по-голяма или равна на 20 MW за твърдите горива от биомаса, и с обща номинална топлинна мощност, по-голяма или равна на 2 MW за газообразните горива от биомаса, трябва да съответстват на

критериите за устойчивост и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени по ал. 3 - 13.

(16) Намалението на емисиите на парникови газове при използване на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход е най-малко 70 на сто, считано от 1 януари 2021 г.

(17) Критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове по ал. 3 - 13 се прилагат независимо от географския произход на използваната биомаса.

(18) За целите по чл. 12, ал. 1 и 5 и при предоставяне на финансова подкрепа не може да се откаже отчитането по други съображения, свързани с критериите за устойчивост на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които са получени в съответствие с изискванията по ал. 1 - 8. Това не засяга публичната подкрепа, предоставяна по схеми за подпомагане, одобрени преди 24 декември 2018 г.

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) .

Чл. 39. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Икономическите оператори не следва да доказват и министърът на околната среда и водите не изисква доказване на съответните обстоятелства, когато Европейската комисия приеме решение, съгласно което:

1. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти за производство на биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса или други горива, които се отчитат в количеството енергия от възобновяеми източници, предоставя точни данни относно намаляването на емисиите парникови газове за целите по чл. 37, ал. 7 - 9 и 16;

2. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти за производство на биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса или други горива, които се отчитат в количеството енергия от възобновяеми източници в транспорта, доказва съответствие с изискванията за изчисляването на дела на възобновяемата електрическа енергия в електрическата енергия за пътния и железопътния транспорт и за въвеждане в създадената от Европейската комисия база данни на информация за сделките и за критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове на тези горива;

3. доброволна национална или международна схема за установяване на стандарти за производство на биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса или други горива, които се отчитат в количеството енергия от възобновяеми източници в транспорта, доказва, че партидите от биогорива, течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса отговарят на критериите за устойчивост по чл. 37, ал. 3 - 6;

4. схемата по т. 1, 2 или 3 съдържа точна информация относно предприетите мерки за опазването на почвите, водите и въздуха, възстановяването на деградирани земи, избягването на прекомерно потребление на вода в райони с оскъдни водни ресурси и сертифицирането на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса с нисък риск от непреки промени в земеползването;

5. признава зони за защита на редки, застрашени или изчезващи екосистеми или видове, признати от международни договори, по които Република България е страна, от Международния съюз за опазване на природата, както и съгласно европейското законодателство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министърът на околната среда и водите може да отправи искане до Европейската комисия за вземане на решение, съгласно което определена суровина за производство

на биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса отговаря на критериите за устойчивост и на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове, определени в чл. 37, ал. 3 - 9 и 16.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министърът на околната среда и водите уведомява Европейската комисия при създаване на национална схема, в която участва и държавата, за проверка по цялата верига на доставките за спазването на критериите за устойчивост и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, определени по чл. 37, ал. 3 - 9 и 16, и на изискването за прагове за намаление на емисиите на парникови газове за възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива. Не може да се откаже признаване на одобрена от Европейската комисия схема, създадена в друга държава членка, в обхвата на изречение първо.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Министърът на околната среда и водите си сътрудничи с другите държави членки по прилагането на националните системи и с икономическите оператори по прилагането на националните системи и доброволни схеми, включително по отношение на обмена на данни, с оглед на минимизиране на опасността отделни партии да бъдат отчетени в Европейския съюз повече от веднъж.

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1, 5 и 6 и за потреблението им може да се предостави финансова подкрепа, когато по отношение на лицата, които произвеждат, внасят и/или въвеждат суровини за производство на такива горива, и на лицата, които пускат на пазара такива горива за крайна употреба, наричани по-нататък „икономически оператори“:

1. са спазени критериите за устойчивост;
2. са спазени критериите за намаление на емисиите на парникови газове;
3. се използва система за масов баланс;
4. е осигурено одитирането на информацията по т. 1 - 3;
5. са представени доказателства за проведения одит.

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Използваната система за масов баланс:

1. позволява смесването на партии от суровини или горива с различни характеристики за устойчивост и за намаление на емисии на парникови газове;
2. позволява смесване на партии от суровини с различно енергийно съдържание за целите на по-нататъшна преработка, при условие че размерът на партидите се уточнява в съответствие с тяхното енергийно съдържание;
3. изисква към сместа да остава прикрепена информация за характеристиките за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и обемите на партидите по т. 1;
4. осигурява сборът на всички партии, напуснали сместа, да има същите характеристики за устойчивост, каквито има сборът на всички партии, добавени към сместа, и изисква този баланс да се постига в рамките на подходящ времеви период.

(2) Системата за масов баланс гарантира, че всяка партида се отчита само веднъж при изчисляването на брутно крайно потребление на енергия от възобновяеми източници в сектор електрическа енергия, сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане и в сектор транспорт и е налице информация дали за производството на тази партида е била предоставена подкрепа и когато това е така - вида на схемата за подкрепа.

Чл. 43. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Предишен текст на чл. 43 - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Информацията, предоставяна по чл. 40 от икономическите оператори, подлежи на одитиране и сертифициране.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Одитирането и сертифицирането се прилагат за биогоривата, течните горива от биомаса, газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразните транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива, които са произведени в Европейския съюз или са внесени.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Информацията относно географския произход и вида на използваните суровини по отношение на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса на всеки доставчик на гориво се предоставя на потребителите чрез интернет страниците на икономическите оператори и се актуализира ежегодно.

Чл. 44. (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Министерският съвет с наредба определя условията и реда за:

1. набиране и предоставяне на информация от икономическите оператори, включително за мерките, взети за защита на почвите, земите, водите, въздуха и други;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) извършване на одит за съответствие на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива с критериите за устойчивост, с критериите за намаление на емисиите на парникови газове и с изискванията по чл. 37, ал. 16;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) издаване и отнемане на сертификатите за съответствие на суровините, биогоривата и течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива с критериите за устойчивост и с критериите за намаление на емисии на парникови газове и с изискванията по чл. 37, ал. 16, както и съдържанието на сертификатите.

4. (нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) откриване и проследяване на суровините за производство на биогорива от ново поколение и произведените от тях биогорива по цялата верига на стойността, предотвратяване на умишленото им модифициране или превръщане в отпадъци, така че да попаднат в обхвата на суровините за производство на биогорива от ново поколение, както и за предприемане на мерки при откриване на неправомерни действия и докладването им на Европейската комисия.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Наредбата по ал. 1 се приема по предложение на министъра на околната среда и водите съвместно с министъра на земеделието и храните.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министърът на околната среда и водите съгласувано с министъра на енергетиката и с министъра на земеделието и храните одобрява методика за изчисляване намалението на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата или на течните горива от биомаса газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива.

Раздел II

Потребление на биогорива, биогаз за транспорта, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса

**(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.;
изм., бр. 67 от 2025 г.)**

Чл. 45. (Доп. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.; доп., бр. 67 от 2025 г.) (1) Биогоривата и техните производни в транспорта се потребяват чисти или в смеси като съставна част на течните горива от нефтен произход.

(2) Освен случаите по ал. 1 в транспорта може да бъде използвана и всеки друг вид енергия от възобновяеми източници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.; доп., бр. 67 от 2025 г.) Биогоривата и техните производни по ал. 1, биогазът за транспорта, течните горива от биомаса, газообразните и твърдите горива от биомаса и биогазът трябва да отговарят на критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове.

Чл. 46. Течните горива от биомаса се потребяват за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, в случай че отговарят на критериите за устойчивост.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2025 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.; доп., бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) (1) Лицата, които пускат на пазара течни горива от нефтен произход в транспорта, при освобождаване за потребление по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели смесени с биогорива в процентно съотношение, както следва:

1. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

2. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

3. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) от 1 април 2019 г. - гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни, като минимум един процент обемни от биодизела да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“;

4. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

5. от 1 март 2019 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 9 процента обемни.

6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) от 1 септември 2024 г. - гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни, като минимум два процента обемни от биодизела да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“;

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2025 г.) от 1 март 2025 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 9 процента обемни, като минимум един процент обемни от биоетанола да е биогориво от ново поколение от суровини тип „А“.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Разпространителите при всяко разпространение предлагат горивата за бензинови и дизелови двигатели в транспорта в съответствие с изискванията на ал. 1, т. 5 - 7 в срок до един месец след изтичането на съответния срок.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Крайните разпространители предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели в транспорта в съответствие с изискванията на ал. 1, т. 5 - 7 в срок до два месеца след изтичането на съответния срок.

(5) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) По предложение на министъра на икономиката и индустрията, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на енергетиката Министерският съвет може да приеме решение, с което да

спре за определен период изпълнението на задължение по ал. 1 и съответните задължения по ал. 3 и 4, като се съобразяват целите по чл. 12 и чл. 13:

1. при невъзможност за доставка на биогорива по ал. 1;
2. при отпускане за ползване на запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти при извънредни ситуации по същия закон.

Раздел III

Изисквания за качеството, контрола и пускането на пазара на биогоривата и техните смеси и на течните горива от биомаса

Чл. 48. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) Лицата, които пускат на пазара биогорива и смесите им с течни горива от нефтен произход в транспорта, съставят за всяка партида декларация за съответствие с изискванията за качество съгласно чл. 18а, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) Лицата, които пускат на пазара смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход в транспорта, отбелязват в декларацията за съответствие и процентното съдържание на биогориво в горивото за бензинови или дизелови двигатели, както и процентното съдържание на биогориво от ново поколение в горивото за бензинови или дизелови двигатели.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Лицата по ал. 1 предоставят на първия разпространител заверено копие от декларацията за съответствие на съответната партида. В копието се посочват количеството течно гориво, разпространителят, на когото се предоставя, датата и номерът на документа за експедиция, като номерът и датата на декларацията за съответствие се вписват във всички други документи, които придружават партидата.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Разпространителят предоставя на всеки следващ разпространител, включително на краен разпространител, заверено копие от декларацията за съответствие на съответната партида. В копието се посочват количеството течно гориво, разпространителят, на когото се предоставя, датата и номерът на документа за експедиция, като номерът и датата на декларацията за съответствие се вписват във всички други документи, които придружават партидата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Лицата по ал. 1, разпространителите и крайните разпространители при проверка предоставят на длъжностните лица декларацията за съответствие или заверено копие от нея, както и документите за експедиция на проверяваното гориво или копие от тях.

Чл. 49. Смесването на биогорива с течни горива от нефтен произход се извършва само в данъчни складове, лицензирани по реда на Закона за акцизите и данъчните складове.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.; изм., бр. 54 от 2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Целевите запаси от нефт и нефтопродукти се съхраняват на територията на страната несмесени с биогорива.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Лицата, които купуват горива за бензинови и дизелови двигатели от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и от лицата по ал. 2 и 3, са длъжни да ги смесват с биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, и биодизел в процентното съотношение и в сроковете, определени в чл. 47, ал. 1.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; отм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.).

Чл. 51. (1) Контролът върху качеството на биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход, както и на течните горива от биомаса се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) или от оправомощени от него длъжностни лица по този закон.

(2) Техническите и качествените изисквания към биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход и към течните горива от биомаса, както и условията, редът и начинът за техния контрол се определят с наредбата по чл. 8, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Глава шеста

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ДОКЛАДВАНЕ

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) (1) С цел осигуряване на достъпност и разполагаемост на информацията, събирана при условията и по реда на този закон, в АУЕР се създава, поддържа и актуализира Национална информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България.

(2) За осигуряване на достъпност чрез системата по ал. 1 се предоставя:

1. информация за националните цели за производство и потребление на енергия от възобновяеми източници общо и по сектори;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) докладите за изпълнението на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) квалификационни схеми за обучение за придобиване на професионална квалификация за дейностите по чл. 21, ал. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) списък за придобиване на професионална квалификация за дейностите по чл. 21, ал. 1;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) списъкът по чл. 5, ал. 1, т. 2;

6. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) информация за мерки за стимулиране на производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници и биогаз и зелен водород;

7. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) информация за мерки за стимулиране на производството и потреблението на биогорива, течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

8. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) информация за семинари, конференции и други мероприятия, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, на биогаз и зелен водород, както и с производството и потреблението на

биогорива и течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

9. информация за чистите ползи, разходите на енергия и енергийната ефективност на оборудването и системите за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, предоставяна от доставчиците на оборудване и системи;

10. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) информация за обучителни и информационни кампании за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогаз и зелен водород, биогорива, течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани горива в транспорта;

11. информация за реда за разглеждане на заявленията за издаване на разрешения, сертификати и лицензи за енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници;

12. друга информация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) За осигуряване на разполагаемост чрез системата по ал. 1 се предоставя информация за:

1. производството на енергия от възобновяеми източници, биогаз и зелен водород, биогорива, биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“, биогорива и биогаз за транспорта от суровини тип „Б“ и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

2. потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници, включително биогорива, биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“, биогорива и биогаз за транспорта от суровини тип „Б“ и други горива;

3. производството на енергия от потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници;

4. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) проектите, финансирани от Национален фонд за декарбонизация.

Чл. 53. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) (1) (Предишен текст на чл. 53 - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.) Информацията по чл. 52, ал. 2 и 3 се предоставя от:

1. производителите, операторите на мрежи, обществения доставчик и крайните снабдителите за електрическата енергия;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) производителите и топлопленосните предприятия за топлинната енергия и енергията за охлаждане, производителите на биогаз и зелен водород;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) икономическите оператори по чл. 40;

4. разпространителите и крайните разпространители на биогорива и смесите им с течни горива от нефтен произход в транспорта;

5. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) ;

6. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2025 г., в сила от 14.11.2025 г.) управителя на фонд „Национален фонд за декарбонизация“;

7. доставчици на оборудване и системи за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

8. доставчици на услуги по монтаж и поддръжка на инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

9. органите на държавната и местната власт;

10. собствениците на сгради за обществено обслужване;

11. собствениците на индивидуални системи за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане.

(2) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Информацията по чл. 52, ал. 3 се предоставя на тримесечни периоди - до 25-о число на следващия месец, и на годишни периоди - до 31 януари на следващата календарна година. Производителите по чл. 30, ал. 2 и производителите на енергия от плитки геотермални ресурси предоставят информацията по чл. 52, ал. 3, т. 1 в срок до 31 януари на следващата календарна година.

Чл. 54. Съдържанието, структурата, условията и редът за набиране и предоставяне на информацията по чл. 52, ал. 2 и 3, както и за актуализирането и поддържането на Националната информационна система по чл. 52, ал. 1 се определят с наредба на министъра на енергетиката.

Глава седма

КОНТРОЛ. ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) При установяване на нарушение на изискване на чл. 47 или 48 председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица имат право да прилагат следните принудителни административни мерки:

1. временно да спират пускането на пазара и/или разпространението на течни горива и да запечатват обектите, когато не е предоставена декларация за съответствие или предоставената декларация не съдържа информацията по чл. 48, ал. 2, 3 или 4;

2. да забраняват пускането на пазара и/или разпространението на течни горива и да запечатват обектите, когато в резултат на изпитването в акредитирана лаборатория и съставен констативен протокол е установено несъответствие с изискването на чл. 47;

3. да разпореждат изтеглянето на течни горива от пазара, когато резултатът от изпитване на контролната проба, с която е установено несъответствието с изискване на чл. 47, не е оспорен в 7-дневен срок от получаването му или в случай на оспорването му той е потвърден от резултатите от изпитването на арбитражната проба и изготвената експертиза.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Принудителните административни мерки по чл. 55 се прилагат с мотивирана заповед, в която се дават задължителни предписания и чрез поставяне на удостоверителни знаци на контролните органи по чл. 55. Видът на знаците се определя със заповед на председателя на ДАМТН.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава на заинтересованото лице по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като подадената жалба не спира изпълнението на приложената принудителна административна мярка.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Щетите, загубите и пропуснатите ползи от приложените принудителни административни мерки са за сметка на собствениците на проверяваното течно гориво от нефтен произход освен в случаите на отмяната им по съдебен ред.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) В случаите по чл. 55, т. 1 и 2 мерките се отменят от длъжностните лица, които са ги наложили, когато след изпитване в акредитирана

лаборатория и съставен констативен протокол или изпитване на арбитражна проба и изготвена експертиза е установено съответствие с изискванията за съдържание на биогорива в процентно съотношение съгласно чл. 47, ал. 1.

Чл. 57. (1) Комисията за енергийно и водно регулиране прилага принудителни административни мерки, когато установи, че контролираните по този закон лица, техните служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции в тях или сключват сделки за тяхна сметка, са извършили или извършват действия, с които:

1. нарушават разпоредби на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му и на актове на комисията;

2. застрашават сигурността на енергийната система, интересите на обществото или на потребителите на електрическа и топлинна енергия и природен газ или на други енергийни предприятия;

3. нарушават условията за извършване на лицензионната дейност;

4. възпрепятстват упражняването на контролна дейност от комисията.

(2) Принудителните административни мерки по ал. 1, производството по налагането и обжалването им се уреждат в глава тринадесета от Закона за енергетиката.

Чл. 58. (1) Изпълнителният директор на АУЕР или оправомощено от него длъжностно лице дава задължителни предписания за отстраняване на констатирани нарушения на този закон и подзаконовите актове по прилагането му и определя срок за тяхното изпълнение.

(2) Лицата, на които са дадени задължителни предписания, уведомяват за тяхното изпълнение в определения им срок лицата по ал. 1.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Кмет на община, който:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) не изпълни задължението си по чл. 10, ал. 1 да разработи и внесе за приемане от общинския съвет общинска дългосрочна програма за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;

2. не изпълни свое задължение по чл. 10, ал. 3 или 4, се наказва се с глоба от 2000 до 10 000 лв.

(2) Областен управител, който не предостави на АУЕР информация по чл. 8, т. 3 за изпълнението на програмите по чл. 9, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) На енергийно предприятие, чийто оператор на преносна или разпределителна мрежа:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) не изпълни някое от задълженията си по чл. 18, ал. 1, т. 1 и 3, ал. 4, т. 1 и 2;

2. (отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) ;

3. не изпълни някое от задълженията си по чл. 28, ал. 1 - 3, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 30 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) На оператор на електропреносна или електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, който наруши разпоредба на чл. 26 и/или срок по процедура за присъединяване на производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, предвиден в този закон или в наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 1 000 000 лв.

(2) На член на управителен орган или на длъжностно лице на оператор на електропреносна или електроразпределителна мрежа, който е извършил или е допуснал извършване на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер от 1000 до 10 000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 30 000 до 3 000 000 лв.

(4) При повторно извършване на нарушение по ал. 1 от лице по ал. 2 глобата е в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На енергийно предприятие, което откаже незаконосъобразно:

1. присъединяване към съответната енергийна мрежа;
2. сключване на договор за изкупуване на електрическа енергия;
3. достъп до мрежите за пренос или разпределение на електрическа енергия и природен газ;

4. присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от възобновяеми източници към топлопреносната мрежа;

5. изкупуване на произведената от друг производител топлинна енергия, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 1 000 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На обществения доставчик или на краен снабдител, който не изпълни свое задължение по чл. 18, ал. 4, т. 5 или чл. 31, се налага имуществена санкция в размер от 70 000 до 200 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) На производител на електрическа енергия от възобновяем източник, който не изпълни задължението си по чл. 34, ал. 10, се налага глоба от 300 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 500 до 10 000 лв.

(2) На лице, което не предостави информация в случаите, предвидени в този закон и в нормативните актове по прилагането му, се налага глоба от 1000 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) На лице, което издаде сертификат за съответствие на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива с критериите за устойчивост, критериите за намаление на емисиите на парникови газове и изискванията по чл. 37, ал. 16 в нарушение на условията и реда за тяхното издаване, предвидени в наредбата по чл. 44, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

(2) С изключение на случаите по ал. 1 на лице, което извърши одит в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 44, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение по ал. 1 или 2 имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1, съответно по ал. 2.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) Който пречи или допуска да се пречи на контролната дейност, осъществявана от длъжностни лица по този закон и нормативните актове по прилагането му, ако това не съставлява престъпление, се наказва от съответния компетентен административнонаказващ орган с глоба от 2000 до 5000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) На лице, което пуска на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер 200 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) На разпространител, който предлага на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 3, се налага глоба в размер 50 000 лв. или имуществена санкция в размер 100 000 лв.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) На краен разпространител, който предлага на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 4, се налага глоба в размер 25 000 лв. или имуществена санкция в размер 50 000 лв.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г. предишна ал. 3, доп., бр. 91 от 2018 г.) На лице, което предоставя на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 50, ал. 4, се налага глоба в размер 5000 лв или имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) При повторно извършено нарушение по ал. 1, 2, 3 или 4 глобата или имуществената санкция е в трикратен размер на глобата, съответно на санкцията по ал. 1, 2, 3 или 4.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) Който наруши разпоредба на този закон или на нормативен акт по прилагането му, ако не подлежи на наказание по чл. 59 - 67, се наказва от съответния компетентен административнонаказващ орган с глоба от 1000 до 2000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение глобата или имуществената санкция е в трикратен размер на глобата, съответно на санкцията, по ал. 1.

Чл. 69. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 33 от 2014 г.) (1) Актовете, с които се установяват административните нарушения, се съставят от длъжностни лица:

1. определени със заповед на министъра на околната среда и водите - за нарушения по чл. 65;

2. определени със заповед на председателя на КЕВР - за нарушения по чл. 60 - 63, 66 и 68;

3. определени със заповед на изпълнителния директор на АУЕР - за нарушения по чл. 59, 64, 66 и 68;

4. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 33 от 2014 г.) определени със заповед на председателя на ДАМТН - за нарушения по чл. 66, 67 и 68.

(2) Наказателните постановления се издават от:

1. министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 1;

2. председателя на КЕВР или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 2;

3. изпълнителния директор на АУЕР или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 3;

4. председателя на ДАМТН или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 4.

Чл. 70. Актовете по чл. 69, ал. 1, т. 4 се съставят при спазване изискванията на чл. 43а, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Чл. 71. (1) Когато нарушителят е известен, но не е открит на адреса, посочен при връчването на акта за административно нарушение, или е напуснал страната, или е посочил адрес само в чужбина, наказателното постановление по чл. 69, ал. 2, т. 4 не се връчва. Постановлението се смята за влязло в сила два месеца след издаването му.

(2) В наказателните постановления по чл. 69, ал. 2, т. 4 задължително се посочва, че наложената глоба или имуществена санкция, както и разходите за вземане и изпитване на пробите от течни горива постъпват по бюджетната сметка на ДАМТН и служат като покана за доброволно изпълнение след влизането им в сила.

Чл. 72. Нарушенията по чл. 49 се установяват от митническите органи при условията и по реда на Закона за акцизите и данъчните складове и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 73. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) На лице, задължено да удържи и внесе таксата по чл. 35а, което не подаде справка по чл. 35б, ал. 2, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимата такса в по-малък размер, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция е от 7000 до 15 000 лв.

(3) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на КЕВР, а наказателните постановления се издават от председателя на КЕВР или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 11 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) По смисъла на този закон:

1. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Биогорива“ са течни горива за транспорта, произведени от биомаса, включително:

а) „биодизел“: метилов естер, произведен от растителни или животински мазнини, с качество на дизелово гориво, предназначен за употреба чист или в смес с гориво за дизелови двигатели;

б) „биоетанол“: етанол, произведен от биомаса и/или от биоразградими фракции на отпадъци, предназначен за употреба чист или в смеси с гориво за бензинови двигатели;

в) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „етери, произведени от биомаса“: кислородсъдържащи съединения (био - етил-третичен-бутил-етер или ЕТБЕ), произведени на базата на биоетанол, при което обемният процент био-ЕТБЕ, изчислен като биогориво, е47, био-метил-третичен-бутил-етер или МТБЕ, произведено на базата на биометанол, при което обемният процент био-метил-третичен-бутил-етер, изчислен

като биогориво, е36, предназначени за използване чисти или в смеси с гориво за бензинови двигатели; биодиметилетер: диметилетер, произведен от биомаса, предназначен за използване като биогориво за дизелови двигатели;

г) биогорива от ново поколение и биогаз, произведени от суровини тип „А“.

2. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Биомаса“ е биологично разграждаща се част от продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход от селското стопанство (включително растителни и животински вещества), горското стопанство и свързаните с тях промишлености, включително рибно стопанство и аквакултури, както и биологично разграждаща се част на отпадъци, включително на производствени и битови отпадъци от биологичен произход.

3. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Брутно крайно потребление на енергия“ е потреблението на енергийните продукти, доставяни за енергийни цели на промишлеността, транспорта, домакинствата, услугите, включително обществените услуги, селското стопанство, горското стопанство и рибното стопанство, включително потреблението на електрическа енергия и топлинна енергия от енергийния сектор за целите на производството на електрическа енергия и топлинна енергия, и загубите при преноса и разпределението на електрическа енергия и топлинна енергия.

4. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

5. „Гаранция за произход“ е електронен документ, който служи като доказателство пред краен потребител (купувач за собствено ползване), че определен дял или количество от доставената му енергия е произведено от възобновяеми източници.

6. „Енергия за собствени нужди“ е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от възобновяеми източници.

7. „Енергия за собствено потребление“ е количеството енергия, използвано за снабдяване на обекти, клонове и предприятия на собственика на съоръженията и инсталациите за производство на енергия от възобновяеми източници.

8. (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2023 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Енергия от възобновяеми източници“ е енергия от възобновяеми неизкопаеми източници, а именно вятърна, слънчева (слънчева термична и слънчева фотоволтаична) и геотермална енергия, енергия от околната среда, енергия от приливите и отливите, от вълните и друга океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадъчни води и биогазове.

9. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

10. „Задължение за енергията от възобновяеми източници“ означава национална схема за подпомагане, изискваща от производителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето производство, изискваща от доставчиците на енергия да включат в своите доставки определен дял енергия от възобновяеми източници или изискваща от потребители на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето потребление, включително схеми за използване на зелени сертификати.

11. „Комбинирано изгаряне“ е изгаряне на горива от възобновяеми източници и невъзобновяеми източници, при което поне 20 на сто от използваното гориво за производството на електрическа и/или топлинна енергия е от възобновяеми източници.

12. „Краен разпространител“ е понятие по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

13. „Лицата, които пускат на пазара биогорива и течни горива от биомаса“, са:

а) производителите - всяко лице, което произвежда и предоставя на пазара биогорива и течни горива от биомаса като част от своята търговска или

професионална дейност с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната;

б) лицата, които въвеждат биогорива и течни горива от биомаса от друга държава - членка на Европейския съюз - всяко лице, което въвежда биогорива и течни горива от биомаса на територията на Република България като част от своята търговска или професионална дейност с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната;

в) вносителите - всяко юридическо лице, което внася на територията на Република България биогорива и течни горива от биомаса от трета държава с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната.

14. „Повторно“ е административно нарушение, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

15. „Предоставяне на пазара“ е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.).

16. „Производни на биогоривата“ са течни горива, получени от биогорива, като например етил-третичен-бутил-етер с процент на биогоривото, не по-малък от 47.

17. „Производствена зона“ е съвкупност от съседни поземлени имоти със сходни характеристики и предназначени за устройство и застрояване предимно със сгради и съоръжения за производствени и складови дейности.

18. „Пускане на пазара“ е понятие по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

19. „Район на присъединяване“ е част от лицензионната територия на оператор на електрическа мрежа, в която експлоатацията на съответната мрежа се осъществява от териториално подразделение на оператора.

20. „Сгради за обществено обслужване“ са всички сгради - държавна, общинска или частна собственост, които осигуряват дейности в областта на образованието, здравеопазването, социалните грижи, културата, административните услуги, търговските услуги и други услуги от обществен интерес.

20а. (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) „Системно“ е извършването на три или повече нарушения на този закон или на нормативните актове по прилагането му в рамките на две календарни години.

21. „Схема за подпомагане“ е инструмент, схема или механизъм, прилагани самостоятелно или съвместно с една или повече държави - членки на Европейския съюз, които насърчават използването на енергия от възобновяеми източници чрез:

а) намаляване себестойността на тази енергия;

б) увеличаване на цената, на която може да бъде продадена, или

в) увеличаване обема на покупките на енергия от възобновяеми източници посредством задължение за изкупуване или потребление на енергия от възобновяеми източници или по друг начин, включително инвестиционни помощи, данъчни облекчения или намаления, връщане на платени данъци, схеми за подпомагане на задължението за използване на възобновяеми източници на енергия, включително тези, при които се използват зелени сертификати, и схеми за пряко ценово подпомагане, включително преференциални тарифи и премийни плащания.

22. „Суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса“ са растителните видове, отпадъците и остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите.

23. „Терени с високи въглеродни запаси“ са територии, които през м. януари 2008 г. са имали, но вече нямат, един от следните статuti:

а) мочурища - почви, покрити или наситени с вода постоянно или през значителна част от годината;

б) трайно залесени зони - терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните над 30 на сто или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място;

в) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните между 10 и 30 на сто или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място, освен ако при условията и по реда на наредбата по чл. 13, ал. 7 се докаже изпълнението на условията по чл. 37, ал. 7.

24. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Терени с голямо значение за биоразнообразието“** са терени, които през или след януари 2008 г. са имали, независимо дали продължават да имат, някой от следните статuti:

а) девствени гори или други горски територии, т.е. гори и горски територии, залесени с местни видове, в които липсват ясно видими признаци на човешка дейност и съществено нарушение на екологичните процеси;

б) гори с висока степен на биоразнообразие и други залесени земи, които са богати на видове и не са деградирани или са определени от съответния компетентен орган като имащи висока степен на биоразнообразие, освен когато се докаже, че производството на тази суровина не противоречи на тези природозащитни цели;

в) територии, определени по реда на специален закон с оглед на защита на биологичното разнообразие, както и установени територии на редки и застрашени екосистеми и видове, признати от международни споразумения или от Европейската комисия, освен когато производството на суровини от такива зони не противоречи на природозащитните цели и това е установено в акт на компетентния орган;

г) пасища с висока степен на биоразнообразие с площ над един хектар, които са богати на растителни и животински видове, не са ерозирани и независимо от човешката намеса в тях са запазени естественият състав на видовете и екологичните характеристики и процеси и са определени от съответния компетентен орган като имащи висока степен на биоразнообразие, освен когато добивът на суровини от определените изкуствени пасища е необходим за запазване на пасището.

25. **„Течни горива от биомаса“** са течни горива, произведени от биомаса и предназначени за енергийни цели, включително за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, и различни от тези за транспорт.

26. Формите за предлагане на биогорива на пазара са:

а) **„чисти“** - чисти биогорива или течни горива с високо съдържание на биогоривото в тях със специфични качества за използването им в транспорта;

б) **„смеси“** - смеси на биогорива с течни горива в съответствие с изискванията за качество на горивата от нефтен произход, заложен в техническите спецификации за автомобилни бензини (БДС EN 228) и гориво за дизелови двигатели (БДС EN 590).

27. **„Значително намаляване на количествата пренесена и/или разпределена енергия“** е ограничаването от оператора на съответната електрическа мрежа на над 20 на сто от номиналната мощност на обекта за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници за повече от 72 часа.

28. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) **„Съществено изменение на ценообразуващ елемент“** е такова изменение, при което се констатира разлика с повече от 10 на сто между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32.

29. (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) **„Нетно специфично производство на електрическа енергия“** е средногодишното производство на

електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

30. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; отм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

31. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

„Биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта от суровини тип „А“ са биогорива и биогаз, произведени от следните суровини:

а) водорасли, отглеждани на сушата в басейни или във фотобиореактори;

б) фракция на биомасата в смесени битови отпадъци, но не и отделени домакински отпадъци, които подлежат на рециклиране по цели съгласно чл. 31, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на отпадъците;

в) биоотпадъци по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците от частни домакинства, които подлежат на разделно събиране по смисъла на § 1, т. 34 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците;

г) (доп. - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) фракция на биомасата в производствени отпадъци, които не подлежат на използване във веригата на хранителните продукти или фуражите, включително материали от търговията на едро и на дребно, от хранителната промишленост, селското стопанство, рибарството и аквакултурите, сапшоци, утайки от пречиствателни станции, свободни мастни киселини, с изключение на суровините по т. 32;

д) слама;

е) животински тор и утайка от пречистване на отпадъчни води;

ж) отпадъчни води от производството на палмово масло и празни гроздове от палмови плодове;

з) смола от талово масло;

и) суров глицерин;

к) багаса;

л) гроздови джибри и винена утайка;

м) орехови черупки;

н) шушулки;

о) кочани, почистени от царевичните зърна;

п) фракция на биомасата в отпадъци и остатъчни продукти от горското стопанство и свързаните с него промишлени отрасли, като кора, клони, отпад от сечта, пъни, листа, иглички, връхчета от дървета, стърготини, талаш, черна луга, кафява луга, съдържащи фибри утайки, лигнин и талово масло;

р) други нехранителни целулозни материали;

с) други лигноцелулозни материали с изключение на дървени трупи и трупи за фурнир.

т) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) фузелови масла, получени при алкохолна дестилация;

у) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) суров метанол от сулфатно изваряване при производството на целулоза от дървесина;

ф) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) преходни култури, като междинните и защитните култури, които се отглеждат върху площи, където поради кратък вегетационен период производството на хранителни и фуражни култури е ограничено до една реколта и при условие че тяхното използване не води до нужда от допълнителна земя и също при условие че съдържанието на органични вещества в почвата се запазва, когато се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването;

х) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) култури, отглеждани върху земи със силно влошено качество, с изключение на хранителни и фуражни култури, когато се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването;

ц) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) цианобактерии;

ч) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) отпадъци и остатъци от процеси на преработка на зърнени култури (пшеница, царевица, ечемик и ориз), които не подлежат на използване във веригата на хранителните продукти или фуражите.

32. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Биогорива и биогаз за транспорта от суровини тип „Б“ са биогорива и биогаз, произведени от следните суровини:

а) използвано олио за готвене;

б) животински мазнини, класифицирани в категории 1 и 2 съгласно Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г.).

в) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) увредени култури, които не са годни за употреба във веригата на хранителните продукти или фуражите, с изключение на вещества, които са били умишлено модифицирани или замърсени, за да отговарят на това определение;

г) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) битови отпадъчни води и производни, различни от утайки от пречистване на отпадъчни води;

д) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) култури, отглеждани върху земи със силно влошено качество, с изключение на хранителни и фуражни култури и суровини, изброени в т. 31, когато не се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването;

е) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) преходни култури, като междинните и защитните култури, с изключение на хранителни и фуражни култури и суровини, изброени в т. 31, които се отглеждат върху площи, където поради кратък вегетационен период производството на хранителни и фуражни култури е ограничено до една реколта и при условие че тяхното използване не води до нужда от допълнителна земя и също при условие че съдържанието на органични вещества в почвата се запазва, когато не се използват за производството на биогорива за сектора на въздухоплаването.

33. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Богати на скорбяла култури“ са култури, включващи основно зърнени култури (независимо дали се използват само зърната, или се използва цялото растение, като при силажната царевица), грудки и кореноплодни (като картофи, земни ябълки, сладки патати, маниока и игнам) и грудколуковици (като таро и маланга).

34. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Възобновяеми течни и газообразни горива от небиологичен произход“ са течни или газообразни горива, използвани в транспорта, различни от биогорива или биогаз, чието енергийно съдържание се извлича от възобновяеми източници, различни от биомаса.

35. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Лигноцелулозни материали“ са материали, изградени от лигнин, целулоза и хемицелулоза, например биомаса от горите, дървесни енергийни култури и остатъци и отпадъци от горското стопанство и свързаните с него промишлени отрасли.

36. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Нехранителни целулозни материали“ са суровини, изградени основно от целулоза и хемицелулоза, които имат по-ниско съдържание на лигнин от лигноцелулозните материали. Те включват остатъци от хранителни и фуражни култури (например слама, стъбла, шушулки и черупки), тревисти енергийни култури с ниско съдържание на скорбяла (например райграс, стрелковидна трева, слонска трева, гигантска тръстика и

култури за защита и подобряване на почвата преди и след основните култури), промишлени остатъци (включително от хранителни и фуражни култури след извличането на растителните масла, захарите, скорбялата и протеина) ливадни култури и материали от биологични отпадъци, като ливадните и защитните култури се считат за временни, краткосрочно засети пасища със смески от житни и бобови култури с ниско съдържание на скорбяла за фураж за добитъка и за подобряване на плодородието на почвите с цел получаване на по-високи добиви от основни култури.

37. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Остатък от преработване**“ е вещество, което не е търсеният пряко краен продукт или крайни продукти от даден процес на производство. Веществото не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произвеждано.

38. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Остатъци от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите**“ са остатъци, които се произвеждат пряко от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите. Те не включват остатъци от свързаната с тези отрасли промишленост или от преработване.

39. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Отпадък**“ е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи, с изключение на веществата, които са били умишлено изменени или замърсени, за да отговарят на това определение.

40. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Разпространител**“ е всяко лице, което осъществява разпространение на течни горива по смисъла на § 1, т. 23 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

41. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Земя със силно влошено качество**“ е земя, която за значителен период от време е била засолена в значителна степен или има особено ниско съдържание на органични вещества и е тежко ерозираща.

42. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Силно замърсена земя**“ е земя, която не е годна за отглеждане на храни или фуражи поради почвено замърсяване.

43. (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) „**Геотермална енергия**“ е енергия, получена от повърхностни или подземни естествено нагreti пари, течности или геоложки образувания, която постоянно се възстановява от естествените процеси и представлява поток от топлина от земните недра.

44. (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) „**Геотермалната система**“ е технология, извличаща и използваща геотермална енергия за отопление, охлаждане и/или производство на електрическа енергия.

45. (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) „**Нискотемпературна геотермална енергия**“ е геотермална енергия с температура до 30°C включително.

46. (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) „**Среднотемпературна геотермална енергия**“ е геотермална енергия с температури над 30°C и до 90°C включително.

47. (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г.) „**Високотемпературна геотермална енергия**“ е геотермална енергия с температури над 90°C.

48. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Биогаз**“ е газообразно гориво, произведено от биомаса.

49. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса с нисък риск от непреки промени в земеползването**“ са биогорива, течни горива от биомаса и твърди и газообразни горива от биомаса, от суровина, произведена в рамките на схеми, които избягват ефектите на изместване на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса на основата на хранителни и фуражни култури чрез подобрени земеделски практики, както и чрез отглеждането на култури в райони, които преди това не са били използвани за тази цел, и които са произведени в съответствие с критериите за устойчивост за биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса.

50. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Възобновяване на гора“** е възстановяване на горско насаждение чрез естествени или изкуствени средства след отстраняването на предишно насаждение чрез дърводобив или в резултат от естествени причини, включително пожар или буря.

51. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Газообразни и твърди горива от биомаса“** са газообразни и твърди горива, произведени от биомаса.

52. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Горскостопанска биомаса“** е биомаса, добита в горското стопанство.

53. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Енергия от околната среда“** е естествена топлинна енергия и енергия, натрупана в околната среда в определени граници, която може да се съдържа в околния въздух с изключение на изходящия въздух, в повърхностни води или в отпадъчни води.

54. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.; изм., бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) **„Приоритетна зона за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници“** е конкретно местоположение или територия независимо дали е на сушата, в морето или във вътрешни водни обекти, което е определено като особено подходящо за изграждане на електрически централи за производство на енергия от възобновяеми източници на сушата, вятърни електрически централи в морето и фотоволтаични електрически централи във вътрешни водни обекти.

55. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Модернизация“** е основен ремонт на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително с цялостна или частична замяна на инсталации или работни системи и съоръжения, за целите на замяната на генериращи мощности или подобряване на ефективността или капацитета на инсталацията.

56. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Общност за възобновяема енергия“** е субект без ограничение на правно-организационната форма, който:

а) се основава на открито и доброволно участие, независим е и е ефективно контролиран от акционерите, съдружниците или членовете му;

б) притежава и управлява разположени в рамките на урбанизирана територия инсталация/инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници и обекти, в които акционерите, съдружниците или членовете му потребяват произведената енергия;

в) се състои от акционери, съдружници или членове, които са физически лица, малки и средни предприятия или общини;

г) има основна цел да осигурява на своите акционери, съдружници или членове или на районите, в които оперира, не толкова финансови, колкото екологични, икономически или социални ползи.

57. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Остатъчен енергиен микс“** е общият годишен енергиен микс на дадена държава членка, без да се включва делът, обхванат от отменени гаранции за произход.

58. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Отпадна топлина и студ“** е неизбежна топлина или студ, генерирани като страничен продукт в промишлена или електроенергийна инсталация или в сектора на услугите, които биха се разпръснали неизползвани в атмосферата или във воден басейн без достъп до отоплителна или охладителна система, когато е бил използван или ще се използва процес на комбинирано производство на енергия или когато комбинираното производство не е осъществимо.

59. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) **„Потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници“** е краен клиент, извършващ дейност в свой имот, който произвежда електрическа енергия от възобновяеми източници за

собствено потребление и който може да съхранява или продава произведената от него електрическа енергия от възобновяеми източници, при условие че за небитовите потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници тези дейности не представляват основната им търговска или професионална дейност.

60. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Район на снабдяване**“ е географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

61. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Рециклирани въглеродни горива и рециклирани горива в транспорта**“ са течни и газообразни горива, които се произвеждат от течни или твърди отпадъчни потоци, произхождащи от невъзобновяеми суровини, които не са подходящи за оползотворяване на материалите в съответствие с чл. 6 от Закона за управление на отпадъците, или от газ от отпадъчен процес и отработен газ от невъзобновяеми източници, които се произвеждат като неизбежна и неволна последица от производствения процес в промишлени инсталации.

62. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Селскостопанска биомаса**“ е биомаса, добита в селското стопанство.

63. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Споразумение за закупуване на енергия от възобновяеми източници**“ е договор, с който физическо или юридическо лице се съгласява да закупува енергия от възобновяеми източници пряко от производител на енергия от възобновяеми източници.

64. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Съвместно действащи потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници**“ е група от най-малко двама съвместно действащи потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, които са потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и са разположени в една и съща сграда или в многофамилна жилищна сграда.

65. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Търговия между партньори**“ на възобновяема енергия е продажба на електрическа енергия от възобновяеми източници между търговските участници на пазара по смисъла на правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката. Правото да се извършва търговия между партньори не засяга правата и задълженията на страните, участващи като крайни клиенти, производители или доставчици.

66. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Хранителни и фуражни култури**“ са богати на скорбяла култури, захарни култури или маслодайни култури, отгледани върху селскостопанска земя като основна култура, без да се включват остатъци, отпадъци, или лигноцелулозен материал и преходни култури, като междинните и защитните култури, при условие че употребата на такива преходни култури не води до търсене на допълнителна земя.

67. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Геотермални ресурси**“ означава концентрация на топлина в повърхностни и/или подземни естествено нагрети пари, течности или геоложки образувания, които са източник на геотермална енергия.

68. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Дълбоки геотермални ресурси**“ са геотермални ресурси, които се експлоатират с геотермална система на дълбочина над 200 метра под земната повърхност.

69. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „**Плитки геотермални ресурси**“ са геотермални ресурси, които се експлоатират с геотермална система на дълбочина до 200 метра включително, под земната повърхност.

70. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) „Хидрогеотермални ресурси“ са геотермални ресурси, съдържащи се във водни ресурси по смисъла на Закона за водите.

71. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Оборудване за слънчева енергия“ е съвкупност от съоръжения, които могат да преобразуват слънчевата енергия в топлинна енергия или електрическа енергия.

72. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия“ е съоръжение за съхранение на енергия, комбинирано с енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми източници, достъпът до мрежата на което се осъществява чрез едни и същи съоръжения за присъединяване.

73. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Изкуствена конструкция“ е конструкция, изградена с цел, различна от производството на енергия от слънчева енергия или от съхранението на енергия, и която не поражда опасения, свързани с конкурентното използване на територия или въздействието върху околната среда. Това са конструкции, които са върху покриви и фасади на сгради, конструкции в недвижими имоти към сгради в урбанизирани територии, както и конструкции в места за паркиране, постройки и селскостопански постройки.

74. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Доставчик на гориво“ е субект, доставящ на пазара гориво, който носи отговорност за преминаването на горивото през акцизен склад, когато това се изисква по закон, включително лицата, които пускат течни или твърди горива на пазара, и крайните разпространители на течни горива по смисъла на Закона за чистотата на атмосферния въздух, както и операторите на публично достъпни зарядни точки по смисъла на Закона за енергетиката и лицата, доставящи природен газ, газ от възобновяеми източници и зелен водород за транспорта.

75. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2025 г., в сила от 10.06.2025 г.) „Термопомпа“ е понятие по смисъла на т. 35 от Приложение I на Регламент (ЕС) 2016/2281 на Комисията от 30 ноември 2016 г. за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението, по отношение на изискванията за екопроектиране на въздухоотоплителни продукти, охладителни продукти, високотемпературни технологични охладители на течности и вентилаторни конвектори (ОВ, L 346/1 от 20 декември 2016 г.).

§ 2. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Този закон въвежда изискванията на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ, L 140/16 от 5 юни 2009 г.) и Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ, L 328/82 от 21 декември 2018 г.).

§ 3. Разпоредбите на закона, които се отнасят за държавите - членки на Европейския съюз, се прилагат и за държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Законът за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (обн., ДВ, бр. 49 от 2007 г.; изм., бр. 98 от 2008 г. и бр. 82 и 102 от 2009 г.) се отменя.

§ 5. (1) Първият доклад по чл. 13, ал. 1 се представя на Европейската комисия до 31 декември 2011 г. и съдържа информацията по чл. 13, ал. 2, както и намерение за:

1. създаване на единен административен орган, отговарящ за обработването на заявления за разрешаване, сертифициране и лицензиране на инсталации за енергия от

възобновяеми източници, както и за предоставяне на административна помощ на заявителите;

2. въвеждане на автоматично одобряване на заявленията за проектиране и на разрешения в случаите, когато съответният разрешаващ орган не е отговорил в предвидения срок, или

3. означаване на географските обекти, подходящи за добив на енергия от възобновяеми източници, за нуждите на планирането на териториалното устройство, както и за създаването на местни топлофикационни и охладителни системи.

(2) Министерът на енергетиката изготвя и след приемането им от Министерския съвет изпраща до Европейската комисия и публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката:

1. до 30 юни 2011 г. - доклад за постигане на националните индикативни цели за потребление на биогорива и други възобновяеми горива в транспорта в съответствие с чл. 4 от Директива 2003/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 май 2003 г. относно насърчаването на използването на биогорива и други възобновяеми горива за транспорт;

2. до 27 октомври 2011 г. - доклад за постигане на националните индикативни цели за потребление на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, в съответствие с чл. 3 от Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 27 септември 2001 г. относно насърчаване на производството и потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния електроенергиен пазар.

§ 6. (1) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има сключени договори за присъединяване към съответната електрическа мрежа, се извършва:

1. по досегашния ред, ако производителят - страна по договора, към датата на влизането в сила на закона е платил цена за присъединяване или е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. при договорените условия и по цена за присъединяване съгласно този закон, ако не е изпълнено едно от условията по т. 1.

(2) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има сключени предварителни договори за присъединяване към съответната електрическа мрежа, се извършва при договорените условия, след привеждането на тези договори в съответствие с ал. 4, по цена за присъединяване съгласно този закон и ако в срок до един месец от обявяване на преференциалните цени съгласно § 8, ал. 1 производителят - страна по предварителния договор:

1. внесе аванса по чл. 29, ал. 1, в случаите когато съоръжения за присъединяване се изграждат от собственика на съответната мрежа, или гаранция в същия размер в случаите, когато производителят е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. представи доказателства за придобити вещни права върху имотите, в които ще бъде изграден енергийният обект за производство на електрическа енергия;

3. представи копие на виза за проектиране или влязъл в сила подробен устройствен план, когато издаването им е задължително съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията, за енергийния обект, който ще се присъединява, с изключение на присъединителните съоръжения.

(3) В случаите, когато производителят е изградил присъединителните съоръжения и други съоръжения от мрежата, дадената гаранция се възстановява в срок до един

месец след въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Срокът на предварителните договори за присъединяване по ал. 2 е до една година от влизането в сила на закона, но не по-дълъг от срока, предвиден в съответния предварителен договор. Договорите за присъединяване се сключват съгласно чл. 29.

(5) Предварителните договори за присъединяване, за които не бъдат изпълнени условията, посочени в ал. 2, се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 2.

(6) Документите по ал. 2 се представят от производителя пред преносното, съответно разпределителното предприятие. Преносното предприятие, съответно разпределителните предприятия в срок до 4 месеца от влизането в сила на закона представят в КЕВР информация относно договорите по ал. 2 и 5.

(7) Мощностите за присъединяване на обектите по ал. 2 се отчитат при изготвяне на предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване по чл. 22, ал. 1 и 2, и се публикуват по реда на чл. 22, ал. 5.

(8) Издадените становища за условията и начина за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които към датата на влизане в сила на закона не са сключени предварителни договори за присъединяване, се смятат за невалидни.

§ 7. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, въведени в експлоатация към датата на влизане в сила на закона, дългосрочните договори за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници запазват действието си, като преференциалната цена за изкупуване е действащата към датата на влизане в сила на закона.

(2) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на закона са сключени предварителни договори за присъединяване, за които се изпълнят условията по § 6, ал. 2, или са сключени договори за присъединяване, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници е действащата към датата на съставяне на констативен акт за завършване изграждането на енергийния обект съгласно чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Цената по ал. 1 и 2 е еднаква за целия срок на действие на договора за изкупуване, когато енергийният обект се въвежда в експлоатация на един етап.

(4) Сроковете за задължително изкупуване за съществуващите производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на водноелектрически енергийни обекти с инсталирана мощност над 10 MW, са предвидените в § 3, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

§ 8. (1) В срок до един месец от датата на влизането в сила на закона ДКЕВР определя и обявява преференциални цени съгласно чл. 32.

(2) До определянето на преференциалните цени по ал. 1 се прилагат цените, определени към датата на влизането в сила на закона.

§ 9. (1) Издадените от ДКЕВР сертификати за произход на енергията от възобновяеми източници запазват действието си. До влизането в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4 ДКЕВР издава на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници сертификати за произход при условията и по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 от отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

(2) В двумесечен срок от влизането в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4 производителите на енергия от възобновяеми източници подават заявления, а ДКЕВР издава сертификат за произход за електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена до датата на влизане в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4, при условията и по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

(3) Общественият доставчик, съответно крайните снабдители, изкупуват цялото количество електрическа енергия, за което има издаден сертификат по реда на ал. 1 и 2, с изключение на количествата, за които производителят има сключени договори по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката или с които участва на балансиращия пазар, както и количеството енергия, произведено за собствени нужди.

(4) Държавната комисия за енергийно и водно регулиране предава необходимата информация, включително база данни, във връзка с издаването на сертификатите за произход по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 от отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

§ 10. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се приемат в срок до един месец от влизането му в сила с изключение на:

1. наредбата по чл. 44, ал. 1, която се приема в срок до 6 месеца от влизането му в сила;

2. наредбата по чл. 21, ал. 5, която се приема в срок до 31 декември 2011 г.

(2) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за енергетиката се привеждат в съответствие с този закон в срок до един месец от влизането му в сила.

(3) До приемането на подзаконовите нормативни актове по ал. 1 се прилагат подзаконовите нормативни актове, издадени за прилагане на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата, доколкото не противоречат на този закон.

§ 11. Член 31, ал. 7, т. 2 и ал. 8 се прилагат за проекти, по отношение на които заявления за подпомагане постъпват след влизането в сила на закона.

§ 12. Заварените към датата на влизането в сила на закона административнонаказателни производства по отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата се довършват по досегашния ред.

§ 13. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г. и бр. 54 и 97 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 2, т. 5 след думите „по този закон“ се добавя „или за изпълнение на задълженията за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия“.

2. В чл. 21, ал. 1, т. 14 думите „от възобновяеми енергийни източници и“ се заличават.

3. В чл. 31, т. 7 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „енергия от възобновяеми източници“.

4. В чл. 35, ал. 2, т. 3 думите „по чл. 16 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата“ се заменят с „по Закона за енергията от възобновяеми източници“.

5. В чл. 93а, ал. 1 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

6. В чл. 94а, ал. 3 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

7. В чл. 127, ал. 1, т. 3 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

8. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) в т. 24а думите „възобновяемите енергийни източници, използвани за производство на електрическа и топлинна енергия“ се заменят с „възобновяемите източници, използвани за производство на електрическа енергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане“;

б) точка 33 се изменя така:

„33. Място на присъединяване към електрическата мрежа“ е всяка от точките в конструкцията на преносната или разпределителната електрическа мрежа, към която са свързани съоръженията за присъединяване на един или повече потребители или производители.“

§ 14. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г. и бр. 19 от 2011 г.) в чл. 147 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 14:

„14. монтаж на инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и/или енергия за охлаждане от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително към съществуващите сгради в урбанизираните територии, в т.ч. върху покривните и фасадните им конструкции и в собствените им поземлени имоти.“

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „а в случаите по т. 14 - се представят становища на инженер-конструктор, на електроинженер и/или на инженер по топлотехника с чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им“.

§ 15. В Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г. и бр. 15, 52 и 97 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5:

а) в ал. 1 думите „Агенцията по енергийна ефективност“ се заменят с „Агенцията за устойчиво енергийно развитие“;

б) създава се ал. 4:

„(4) Правомощията на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие по изпълнение на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта се определят със Закона за енергията от възобновяеми източници.“

2. В чл. 10, ал. 2 думите „Фонд „Енергийна ефективност“ се заменят с „Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“.

3. В чл. 39, ал. 2 думите „Фонд „Енергийна ефективност“ се заменят с „Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“.

4. В чл. 40, ал. 3, т. 8 след думите „Енергийна ефективност“ се добавя „и възобновяеми източници“.

5. В чл. 41, ал. 1, т. 4 след думите „енергийна ефективност“ се добавя „и възобновяеми източници“.

6. В чл. 43, т. 3 след думите „Енергийна ефективност“ се добавя „и възобновяеми източници“.

7. В глава пета в наименованието на раздел V след думите „енергийна ефективност“ се добавя „и възобновяеми източници“.

8. В чл. 54:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ финансира изпълнението на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност и насърчаване на дейностите по производство и потребление на енергия от възобновяеми източници с изключение на финансираните от държавния бюджет.“;

б) в ал. 2 след думите „Енергийна ефективност“ се добавя „и възобновяеми източници“.

9. В чл. 55, ал. 1 след думите „енергийна ефективност“ се добавя „и за проекти за производство на енергия от възобновяеми източници“.

10. В чл. 56, т. 3 накрая се добавя „и на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници“.

11. В чл. 57, ал. 1:

а) създава се нова т. 5:

„5. постъпления от продажби на квоти за емисии на парникови газове;“

б) досегашната т. 5 става т. 6.

12. Член 58 се изменя така:

„Чл. 58. (1) Средствата на фонда се разходват за:

1. възмездно финансиране на проекти за развитие на енергийната ефективност;

2. възмездно финансиране на дейности и проекти за производство на енергия от възобновяеми източници;

3. гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции, отпуснати по проекти по т. 1 и 2;

4. приоритетно финансиране на проекти за:

а) реализиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия;

б) използване на енергия от възобновяеми източници при крайното потребление на енергия;

5. издръжка на фонда съгласно годишния бюджет за приходите и разходите, одобрен от управителния съвет.

(2) Потребителите на електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ в сгради в режим на етажна собственост, учредили юридически лица - сдружения на собственици, по реда на Закона за управление на етажната собственост, могат да кандидатстват за финансиране на проекти за повишаване на енергийната ефективност и на проекти за изграждане на инсталации, използващи възобновяеми източници, от Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“.

13. В чл. 59:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 цифрата „7“ се заменя с „9“;

бб) създава се т. 2а:

„2а. представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, определен от министъра на регионалното развитие и благоустройството;“

вв) точка 4 се изменя така:

„4. петима представители, избрани от общото събрание на донорите на Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, както следва:

а) представител на неправителствени организации, чиято дейност е насочена към намаляване на риска от глобални изменения на климата;

б) двама експерти с висше икономическо образование с опит във финансирането на проекти в областта на енергетиката;

в) експерт в областта на енергийната ефективност с висше техническо образование;

г) експерт в областта на възобновяемите източници с висше техническо образование.“;

б) алинея 5 се отменя;

в) в ал. 6 думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал. 1, т. 4“;

г) алинея 7 се отменя.

14. В чл. 60, ал. 2:

а) в т. 4 думите „по енергийна ефективност“ се заличават;

б) в т. 5 думите „за енергийна ефективност“ се заличават.

15. Параграф 2 от допълнителните разпоредби се отменя.

16. Навсякъде в закона думите „Агенцията по енергийна ефективност“ се заменят с „Агенцията за устойчиво енергийно развитие“.

§ 16. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие е правопреемник на дейността, активите, пасивите, архива, както и на другите права и задължения на Агенцията по енергийна ефективност.

(2) В срок до два месеца от влизането в сила на закона Министерският съвет приема устройствен правилник на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

§ 17. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г. и бр. 19 и 28 от 2011 г.) в чл. 43, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „както и в случаите на ползване на индивидуални системи за отопление и/или охлаждане с обща инсталирана мощност до 50 kW, използващи като първичен енергиен източник енергията на сухите зони в земните недра и на подземните води с температура до 20 °C, с изключение на минералните води“.

§ 18. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г. и бр. 19 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 32, ал. 1 т. 8 и 9 се изменят така:

„8. за безоловен бензин, използван в транспорта, с кодове по КН 2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45 и 2710 11 49, в който съдържанието на биоетанол с код по КН 2207 20 00 и съответстващ на изискванията на чл. 37, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници е 4 или повече процента обемни - 688 лв.;

9. за газьол, използван в транспорта, с кодове по КН от 2710 19 41 до 2710 19 49, в който съдържанието на биодизел с код по КН 3824 90 99 и съответстващ на изискванията на чл. 37, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници е 4 или повече процента обемни - 596 лв.“

2. В чл. 109:

а) създават се нова ал. 3 и ал. 4:

„(3) Лице, което смесва биогорива с течни горива от нефтен произход извън данъчен склад, за които не е бил платен акциз изцяло или частично, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 25 000 лв. - за физическите лица, и с имуществена санкция в размер от 25 000 до 50 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(4) При повторно нарушение по ал. 3 глобата е в размер от 20 000 до 50 000 лв., а имуществената санкция - от 50 000 до 100 000 лв.“;

б) досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думите „ал. 1 и 2“ се заменят с „ал. 1, 2, 3 и 4“.

3. В чл. 124, ал. 3 думите „ал. 1“ се заличават.

§ 19. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007

г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г. и бр. 19, 28 и 31 от 2011 г.) в чл. 24, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 18, буква „б" думите „възобновяеми енергийни източници" се заменят с „възобновяеми източници".

2. В т. 19, буква „б" думите „възобновяеми енергийни източници" се заменят с „възобновяеми източници".

§ 20. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; изм., бр. 98 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 32, 19, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г. и бр. 46 и 61 от 2010 г.) в чл. 142д, ал. 2, т. 1 се правят следните изменения:

1. В буква „б" думите „възобновяемите енергийни източници, в частност използване на" се заменят с „енергията от възобновяеми източници, в частност от".

2. В буква „д" думите „възобновяеми енергийни източници" се заменят с „енергия от възобновяеми източници".

§ 21. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; изм., бр. 49 от 1996 г., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г., бр. 6, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 41, 87 и 88 от 2010 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби в т. 21 след думите „извънпътна техника" се добавя „кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, трактори и плавателни съдове за отдих", а след думите „газьоли и" се добавя „течни горива от биомаса, включително".

§ 22. В Закона за общинския дълг (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 37 от 2006 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 93 и 110 от 2008 г. и бр. 99 от 2010 г.) в чл. 19а накрая се добавя „или от фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници".

§ 23. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г. и бр. 19 и 31 от 2011 г.) в чл. 22, ал. 1, т. 1, буква „м" след думата „ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

§ 24. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г. и бр. 19 и 31 от 2011 г.) в чл. 31, ал. 1, т. 16 след думата „ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

§ 25. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. член 20, ал. 1, 2 и 3, които влизат в сила от 1 януари 2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31 декември 2014 г.;

2. член 21, ал. 1, 2, 3 и 4, които влизат в сила от 31 декември 2012 г.;

3. член 22, ал. 1, 2, 3, 4 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2012 г.;

4. член 23, ал. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12, които влизат в сила от 1 юли 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 21 април 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цецка Цачева

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 29 от 10.04.2012 г., в сила от 10.04.2012 г.)

§ 17. (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на този закон са сключени предварителни договори за присъединяване и са изпълнени условията по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби или са сключени договори за присъединяване и които към датата на влизане в сила на този закон не са въведени в експлоатация, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, считано от датата на влизане в сила на този закон, е действащата към датата на въвеждането в експлоатация на енергийния обект.

(2) В случаите по ал. 1, когато е предвидено отделни части от енергийния обект да бъдат въведени поетапно в експлоатация и въвеждането в експлоатация на всички предвидени етапи не е извършено към датата на влизане в сила на този закон, цената по договорите за изкупуване на произведената електрическа енергия се определя съгласно чл. 31.

§ 18. (1) Преносното и разпределителните предприятия, след съгласуване с преносното, в срок до три месеца от влизането в сила на този закон изготвят съгласно 10-годишния план за развитие на преносната мрежа и плановете за развитие на електроразпределителните мрежи графици за присъединяване на обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на обектите за производство на електрическа енергия от биомаса.

(2) Графиките за присъединяване по ал. 1 се изготвят в съответствие с предвижданото развитие на преносната/разпределителната мрежа и поредността на сключените предварителни договори за присъединяване, а производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване, се уведомяват за възможните срокове за присъединяване на всеки обект.

(3) В срок до един месец от получаване на уведомлението по ал. 2 производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване, писмено заявяват съгласие или несъгласие относно срока за присъединяване, за който са уведомени.

(4) В случай на заявено съгласие по ал. 3 срокът за присъединяване се определя с анекс към съответния предварителен договор за присъединяване и срокът на договора е в съответствие с този срок.

(5) В случай на заявено съгласие по ал. 3, когато е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, срокът за присъединяване се определя в този договор, а договорът за присъединяване е за посочения срок.

(6) В случай на заявено несъгласие по ал. 3, както и в случаите на незаявяване, договорите се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 3, а ако е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, то не се разглежда.

(7) В случаите по ал. 4 и 5 срокът на валидност на внесената гаранция по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби се удължава в съответствие със срока на договора.

(8) В случаите по ал. 6 внесенят аванс или гаранция по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби се връща, съответно се освобождава в срок до един месец от изтичането на срока по ал. 3.

(9) Обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от биомаса, се присъединяват в срокове съгласно сроковете на договорите и сроковете по чл. 29, ал. 5 и 6.

(10) В 6-месечен срок след утвърждаване на 10-годишния план за развитие на мрежата електроенергийният системен оператор публикува на интернет страницата си

плана, както и съгласуваните графици за присъединяване на отделните производители.

(11) На всеки 6 месеца електроенергийният системен оператор публикува на интернет страницата си актуализирана информация за присъединените и кандидатите за присъединяване - производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с указания за мощността, типа на производството, присъединителното напрежение и населеното място.

§ 19. По отношение на договорите за присъединяване, сключени към датата на влизането в сила на този закон, се прилагат сроковете по чл. 29, ал. 6, действали до влизането в сила на този закон.

§ 20. Наредбата по чл. 21, ал. 5 се издава в срок до два месеца от влизането в сила на този закон.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

§ 203. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 32 ал. 1 се изменя така:

„(1) Държавната комисия за енергийно и водно регулиране определя преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW:

1. ежегодно в срок до 30 юни;

2. когато в резултат на извършен анализ на ценообразуващите елементи по ал. 2 констатира съществено изменение на някой от тях.”

2. Създава се чл. 60а:

„Чл. 60а. (1) На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или чл. 31, ал. 10, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(2) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в размер на 150 000 лв.”

3. В допълнителните разпоредби се създава т. 28:

„28. „Съществено изменение на ценообразуващ елемент” е такова изменение, при което се констатира разлика с повече от 10 на сто между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32.”

Преходни и заключителни разпоредби към Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.)

§ 17. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.”;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Съхранителите съхраняват целеви запаси от нефт и нефтопродукти на територията на страната, несмесени с биогорива.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 2“ се добавя „и 3“;

г) досегашната ал. 4 става ал. 5.

2. В чл. 67, ал. 3 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.)

§ 19. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6:

а) точка 2 се изменя така:

„2. разработва методика за разпределение на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички потребители на вътрешния пазар;“

б) в т. 7 думите „министъра на икономиката, енергетиката и туризма“ се заменят с „министъра на икономиката и енергетиката“.

2. В останалите текстове на закона думите „министърът на икономиката, енергетиката и туризма“, „министъра на икономиката, енергетиката и туризма“ и „Министерството на икономиката и енергетиката“ се заменят съответно с „министърът на икономиката и енергетиката“, „министъра на икономиката и енергетиката“ и „Министерството на икономиката и енергетиката“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за младежта (ДВ, бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.)

§ 25. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г. и бр. 15 и 59 от 2013 г.) в чл. 21, ал. 5 думите „министъра на образованието, младежта и науката“ се заменят с „министъра на образованието и науката“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2014 г. (ДВ, бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 65 от 06.08.2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.)

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 31 ал. 5 се изменя така:

„(5) Общественият доставчик, съответно крайните снабдителни изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на ДКЕВР за определяне на цена на конкретния производител;

2. по утвърдената от ДКЕВР цена, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители и електроразпределителните дружества, за количествата, надхвърлящи производството по т. 1;

3. количествата по т. 1 и 2 се намаляват с количествата, които производителите ползват за собствени нужди, за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти и които продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар."

2. (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 65 от 2014 г. , с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) В глава четвърта се създава раздел V с чл. 35а - 35в :

„Раздел V

Такса за производство на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия

Чл. 35а. (1) За производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия се събира такса.

(2) Размерът на таксата по ал. 1 се определя по следната формула:

$ТПЕЕ = ПЦ \times КИЕЕ \times 20 \%$,

където:

ТПЕЕ е такса за производство на електрическа енергия;

ПЦ е преференциалната цена по чл. 31, ал. 1 без данъка върху добавената стойност;

КИЕЕ е количеството изкупена електрическа енергия от обществения доставчик и от крайните снабдители по чл. 31, ал. 5.

(3) Производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия са задължени за таксата по ал. 1.

Чл. 35б. (1) Таксата по чл. 35а се удържа и внася от обществения доставчик, съответно от крайния снабдител.

(2) Лицата, задължени да удържат и внасят таксата по този раздел, подават тримесечна справка по образец, утвърден от ДКЕВР за дължимата такса за съответния период.

(3) Справката по ал. 2 се подава в ДКЕВР в срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася.

(4) Дължимата такса се внася в държавния бюджет в срока на подаване на справката по ал. 3.

Чл. 35в. (1) За невнесената в срок такса по чл. 35а се начислява и дължи лихва в размер на законната лихва съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(2) Таксата по чл. 35а не подлежи на възстановяване.

(3) Просрочената такса по чл. 35а подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от председателя на ДКЕВР."

3. (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 65 от 2014 г. , с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) Създава се чл. 73:

„Чл. 73. (1) На лице, задължено да удържи и внесе таксата по чл. 35а, което не подаде справката по чл. 35б, ал. 2, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимата такса в по-малък размер, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция е от 7000 до 15 000 лв.

(3) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на ДКЕВР, а наказателните постановления се издават от председателя на ДКЕВР или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение на Закона за забрана на химическото оръжие и
за контрол на токсичните химически вещества и техните
прекурсори
(ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.)**

§ 55. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.) навсякъде думите „Министерството на икономиката и енергетиката“, „министърът на икономиката и енергетиката“ и „министъра на икономиката и енергетиката“ се заменят съответно с „Министерството на енергетиката“, „министърът на енергетиката“ и „министъра на енергетиката“.

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 17 от 06.03.2015 г., в сила от 06.03.2015 г.)**

§ 44. Издадените актове от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по прилагането на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги запазват действието си.

§ 53. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6:

а) в текста преди т. 1 думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР)“ се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР)“;

б) точка 2 се изменя така:

„2. определя с методиката по чл. 35, ал. 5 от Закона за енергетиката разпределението на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциални цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система;“

2. В чл. 18:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 2:

„2. приоритетно оставяне в работа от оператора на преносната или разпределителната мрежа на електропроизводствените мощности на енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 50 на сто, и с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, при спазване на баланса между производството и потреблението при излишък, след изчерпване на заявките за балансиране надолу и без ограничение на работните часове през годината на съответната централа;“

бб) досегашните т. 2, 3, 4, 5, 6 и 7 стават съответно т. 3, 4, 5, 6, 7 и 8;

б) в ал. 2 думите „т. 5, 6 и 7“ се заменят с „т. 6, 7 и 8“;

в) в ал. 4 навсякъде аббревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“;

г) в ал. 6 накрая се добавя „и 3“.

3. В чл. 24 т. 3 се изменя така:

„3. с инсталирана електрическа мощност до 1,5 MW, за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 50 на сто, и с инсталирана електрическа мощност до 500 kW за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони.“

4. В чл. 30:

а) в ал. 1 и 2 абревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“;

б) алинеи 4, 5 и 6 се изменят така:

„(4) Производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW осигурява предаването на данни в реално време на оператора на преносната или на разпределителната електрическа мрежа за доставената в мястото на присъединяване електрическа мощност, както и дистанционно управление на тази мощност. Операторите на разпределителната електрическа мрежа предават на оператора на преносната електрическа мрежа обобщени данни в реално време за доставената в точките на присъединяване на електрическа мощност по райони на присъединяване от различните видове възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW.“

(5) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа ограничава дистанционно или по диспечерско разпореждане подаваната към електрическата мрежа енергия в случаите, когато бъдат надвишени преносните възможности на мрежата, към която производителят е присъединен, или в случаите по чл. 73 от Закона за енергетиката.

(6) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа незабавно уведомява по начин, определен в договора за достъп, производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници за предстоящи ограничения, като посочва дата и час на въвеждане и съответния обхват.“;

в) в ал. 7 абревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

5. В чл. 31:

а) в ал. 5, т. 1 се създава изречение второ: „За обектите по чл. 24, т. 3 определената средногодишна продължителност на работа не се прилага.“;

б) навсякъде абревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

6. В чл. 32:

а) в ал. 1 и 4 думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране“ се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране“;

б) в ал. 6 абревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

7. В чл. 60, ал. 1, т. 1 думите „ал. 1, т. 1 и 2“ се заменят с „ал. 1, т. 1 и 3“.

8. В останалите текстове на закона думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране“ се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране“, а абревиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“.

§ 54. Насърченията по чл. 18, ал. 1, т. 6, 7 и 8, както и чл. 31 и 32 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са въведени в експлоатация след влизането в сила на този закон, с изключение на обектите по чл. 24, т. 1 и 3.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за енергийната ефективност

(ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

§ 22. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14 и 17 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 34, ал. 5 думите „чл. 51, ал. 1“ се заменят с „чл. 75, ал. 1“.

2. В чл. 47, ал. 1:

а) в т. 9 думите „2015 г.“ се заменят с „2018 г.“;

б) в т. 10 думите „2016 г.“ се заменят с „2019 г.“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 2015 г.)

§ 16. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17 и 35 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18 се създава ал. 7:

„(7) Насърчението по ал. 1, т. 2 за енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, се прилага само ако производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници докаже, че е регистрирал животновъден обект по смисъла на Закона за ветеринарномедицинската дейност най-малко три години преди датата на подаване на заявлението за присъединяване и притежава определен брой регистрирани животни, както и птици, от животинския тор на които се произвежда 1 kWh електрическа енергия на ден, както следва:

1. говеда, биволи - 1 брой;

2. телета и юници за угояване - 1 брой;

3. телета до 6 месеца - 1,5 броя;

4. свине - 5 броя;

5. овце - 10 броя;

6. птици - 300 броя.“

2. В чл. 24 т. 3 се изменя така:

„3. с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и които са с инсталирана електрическа мощност до:

а) 1,5 MW и използват биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, при спазване изискванията на чл. 18, ал. 7 и за които инсталираната мощност се доказва съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

б) 500 kW и използват биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство.“

3. В чл. 31:

а) алинея 5 се изменя така:

„(5) Общественият доставчик, съответно крайните снабдителни изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР; за обектите по чл. 24, т. 3 определеното нетно специфично производство на електрическа енергия не се прилага;

2. по цена за излишък на балансиращия пазар за количествата, надхвърлящи производството по т. 1.";

б) създават се ал. 12 и 13:

„(12) Количествата електрическа енергия над тези по ал. 5, т. 1 производителите могат да ползват за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти или да продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.

(13) За количествата електрическа енергия по ал. 5 търговските (TPS) графици на балансиращи групи с членове производители на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат променяни само по реда на чл. 73 от Закона за енергетиката."

4. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 29:

„29. „**Нетно специфично производство на електрическа енергия**" е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди."

§ 17. В срок до 31 юли 2015 г. в съответствие със Закона за енергията от възобновяеми източници Комисията за енергийно и водно регулиране приема решение, с което установява нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на комисията, приети до влизането в сила на този закон. В този случай чл. 14 не се прилага.

§ 18. (1) За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници чрез енергийни обекти, които са изградени със средства от национална или европейска схема за подпомагане и по отношение на които заявления за подпомагане са постъпили до влизането в сила на Закона за енергията от възобновяеми източници, се прилагат цените по чл. 31, ал. 8 от същия закон, които последно са определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране към датата на влизането в сила на този закон.

(2) Производителите по ал. 1 в срок до 31 юли 2015 г. привеждат договорите за изкупуване на електрическа енергия, които са сключили с обществения доставчик или съответния краен снабдител, в съответствие с изискванията на ал. 1.

(3) След изтичане на срока по ал. 2 общественият доставчик или съответният краен снабдител изкупуват произведената електрическа енергия по цените, предвидени в ал. 1.

(4) Алинея 3 се прилага и в случаите на неизпълнение на задължението по ал. 2.

(5) За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на чл. 31, ал. 4 и чл. 32, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници. След изтичане на срока на договора за изкупуване по чл. 31, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници преференциални цени не се предоставят.

§ 19. (1) Разпоредбата на чл. 18, ал. 7 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилага за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са въведени в експлоатация до влизането в сила на този закон.

(2) За енергийните обекти по чл. 24, т. 3, буква „а" от Закона за енергията от възобновяеми източници, които са заявени за присъединяване до влизането в сила на този закон и не са въведени в експлоатация, обстоятелствата по чл. 18, ал. 7 от същия закон се доказват със заявление до съответния оператор на електроразпределителна мрежа. Заявлението се подава в едномесечен срок от влизането в сила на измененията в наредбата по чл. 116, ал. 7.

(3) Наредбата по чл. 116, ал. 7 се привежда в съответствие със Закона за енергията от възобновяеми източници в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 20. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2015 г.) Насърченията по чл. 18, ал. 1, т. 6, 7 и 8, както и чл. 31 и 32 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по чл. 24, т. 3, които са въведени в експлоатация след 1 януари 2016 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи

(ДВ, бр. 100 от 18.12.2015 г.)

§ 18. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35 и 56 от 2015 г.) в чл. 18, ал. 7 думите „и притежава определен брой регистрирани животни, както и птици, от животинския тор на които се произвежда 1 kWh електрическа енергия на ден, както следва:" се заменят с „и за всеки kW инсталирана мощност за производство на електрическа енергия от животински тор притежава необходимия брой регистрирани животни и птици, като приравнението към 1 kW инсталирана мощност е, както следва:".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните

(ДВ, бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

§ 25. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г.) навсякъде думите „министъра на земеделието и храните" се заменят с „министъра на земеделието, храните и горите".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

(ДВ, бр. 38 от 08.05.2018 г., в сила от 08.05.2018 г.)

§ 64. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, т. 1 накрая се добавя „произведена от енергийни обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW".

2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думата „произведена" се заличава, а след думата „източници" се добавя „произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW".

3. В чл. 31:

а) в ал. 1 думите „Електрическата енергия от възобновяеми източници се изкупува от обществения доставчик, съответно от крайните снабдители" се заменят с „Общественият доставчик и крайните снабдители изкупуват електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW";

б) създава се ал. 14:

„(14) При реконструкция и модернизация на енергиен обект, които изискват въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията,

условията за изкупуване по договорите по ал. 2 и определеното нетно специфично производство на електрическа енергия се запазват. "

4. В чл. 34:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „производител за“ се добавя „произведено“;

б) в ал. 4 се създава изречение второ: „Гаранцията за произход е използвана, когато е прехвърлена на краен клиент или когато с нея е доказан дялът на енергия от възобновяеми източници в общия енергиен състав на доставчика.“;

в) в ал. 6 изречение първо се изменя така: „Гаранциите за произход се използват само за доказване пред краен клиент, че определен дял от енергията в общия енергиен състав на доставчика или количество електрическа енергия е произведено от възобновяеми източници.“;

г) създава се нова ал. 7:

„(7) Гаранцията за произход може да се прехвърля независимо от електрическата енергия, за която е издадена, но само веднъж на краен клиент.“;

д) досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея след думите „чл. 31, ал. 5“ се добавя „т. 1“, а думите „по реда на наредбата по чл. 35, ал. 4“ се заличават.

5. В чл. 60, ал. 2, чл. 61, ал. 2 и чл. 63 ал. 2 думите „определен по максималния размер“ се заличават.

6. В чл. 64, ал. 1 думите „чл. 34, ал. 7“ се заменят с „чл. 34, ал. 8“.

7. В чл. 65, ал. 3, чл. 66, ал. 2 и чл. 68, ал. 2 думите „определен по максималния размер“ се заличават.

Разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 91 от 02.11.2018 г.)

§ 18. Този закон въвежда изисквания на чл. 2 и Приложение II от Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ, L 239/1 от 15 септември 2015 г.).

§ 19. Министърът на енергетиката изготвя и представя на Европейската комисия до 31 декември 2020 г. доклад за постигнатите резултати за изпълнение на националната цел по чл. 12а, ал. 5.

§ 20. (1) За изпълнение на Решение на Европейската комисия № С (2016) 5205 от 4 август 2016 г. по процедура Държавна помощ SA.44840 (2016/NN) - България - Подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници, за възстановяване на средствата, начислени за компенсиране на разходите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, постъпила в електроенергийната система на Република България за периода от 1 юли 2011 г. до влизането в сила на този закон, на оператора на електропреносната мрежа се заплащат от:

1. обществения доставчик - за периода от 1 юли 2011 г. до 30 април 2016 г., средства в размер на 1 146 965,51 лв.;

2. обществения доставчик - за периода от 1 май 2016 г. до 30 юни 2018 г., средства в размер, определен от Комисията за енергийно и водно регулиране;

3. Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ - за периода от 1 юли 2018 г. до влизането в сила на този закон, средства в размер, определен от Комисията за енергийно и водно регулиране.

(2) Комисията за енергийно и водно регулиране определя размера на средствата по ал. 1, т. 2 и 3 въз основа на количеството електрическа енергия от възобновяеми източници, постъпила в електроенергийната система на Република България от съседни държави - членки на Европейския съюз, и потребена от крайни клиенти,

присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи, и на начисляваната за тези количества цена или компонента от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 съгласно чл. 35, ал. 6 от Закона за енергетиката, определена от комисията за съответните ценови периоди. Размерът се определя за всяка календарна година в тримесечен срок от публикуване на данните от Евростат за съответната година.

(3) Количеството електрическа енергия от възобновяеми източници за съответна съседна държава - членка на Европейския съюз, се определя като дял от общото количество електрическа енергия, постъпила в електроенергийната система на Република България от тази държава и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи за съответен период, съответстващ на дела на електрическа енергия от възобновяеми източници от брутното производство на електрическа енергия в съответната държава.

(4) Общото количество електрическа енергия, постъпила в електроенергийната система на Република България за съответна съседна държава - членка на Европейския съюз, и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи, се определя по данни на оператора на електропреносната мрежа, а дялът на електрическата енергия от възобновяеми източници от брутното производство на електрическа енергия в съответната държава - по данни на Евростат за съответната година.

(5) Комисията за енергийно и водно регулиране уведомява обществения доставчик и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за изчисления размер на средствата по ал. 2.

(6) Операторът на електропреносната мрежа разходва предоставените средства за изграждането на междусистемен електропровод 400 kV „Марица изток - Nea Santa“, както е определено в решението по ал. 1.

§ 21. Актовете по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г., в сила от 21.05.2019 г.)

§ 37. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г. и бр. 38 и 91 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, т. 1 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“.

2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“.

3. В чл. 31:

а) в ал. 1 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“;

б) в ал. 14 след думата „енергия“ се добавя „**преди реконструкцията и модернизацията**“.

4. В чл. 53:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Информацията по чл. 52, ал. 3 се предоставя на тримесечни периоди - до 25-о число на следващия месец, и на годишни периоди - до 31 януари на следващата календарна година. Производителите по чл. 30, ал. 2 предоставят информацията по чл. 52, ал. 3, т. 1 в срок до 31 януари на следващата календарна година.“

**Преходни разпоредби към ЗАКОН за изменение и
допълнение на Закона за държавните резерви и
военновременните запаси
(ДВ, бр. 65 от 21.07.2020 г.)**

§ 17. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г. и бр. 41 от 2019 г.) в чл. 50 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ се заменят с „Държавно предприятие „Държавна петролна компания“.

2. В ал. 3 изречение второ се изменя така: „Целевите запаси от нефт и нефтопродукти се съхраняват на територията на страната несмесени с биогорива.“

3. В ал. 4 думите „Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ се заменят с „Държавно предприятие „Държавна петролна компания“.

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 9 от 02.02.2021 г., в сила от 02.02.2021 г.)**

§ 31. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г. и бр. 65 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, т. 1 думите „1 MW“ се заменят с „500 kW“.

2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думите „1 MW“ се заменят с „500 kW“.

3. В чл. 31, ал. 1 думите „1 MW“ се заменят с „500 kW“.

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
индустриалните паркове
(ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 г.)**

§ 15. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г. и бр. 9 от 2021 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6 т. 6 се отменя.

2. В чл. 23:

а) алинеи 8, 9 и 10 се отменят;

б) алинея 12 се отменя.

3. В чл. 28, ал. 3 думите „за събраните суми по чл. 29, ал. 1 и за разходването им, както и информация“ се заличават.

4. В чл. 29:

а) алинеи 1, 2, 3 и 4 се отменят;

б) в ал. 8, изречение първо думите „някое от изискванията по ал. 1 и 5“ се заменят с „изискването по ал. 5“, а в изречение второ думите „В тези случаи“ се заменят с „В този случай“;

в) в ал. 11 думите „ал. 1, 2, 3, 4 и 9“ се заменят с „ал. 9“.

5. Член 62 се отменя.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители

(ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 57. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г. и бр. 42 от 2022 г.) навсякъде думите „**министърът на земеделието, храните и горите**“ и „**министъра на земеделието, храните и горите**“ се заменят съответно с „**министърът на земеделието**“ и „**министъра на земеделието**“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г.)

§ 24. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г. и бр. 42 и 102 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20, ал. 2, т. 4 думата „**повърхностни**“ се заличава.

2. В чл. 21, ал. 1 думата „**повърхностни**“ се заличава.

3. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) в т. 8 думите „**енергия, съхранявана под формата на топлина под повърхността на твърдата почва -**“ и думите „**енергия, съхранявана под формата на топлина в повърхностните води - хидротермална енергия**“ се заличават;

б) създават се т. 43 - 47:

„43. „Геотермална енергия“ е енергия, получена от повърхностни или подземни естествено нагreti пари, течности или геоложки образувания, която постоянно се възстановява от естествените процеси и представлява поток от топлина от земните недра.

44. „Геотермалната система“ е технология, извличаща и използваща геотермална енергия за отопление, охлаждане и/или производство на електрическа енергия.

45. „Нискотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия с температура до 30°C включително.

46. „Среднотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия с температури над 30°C и до 90°C включително.

47. „Високотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия с температури над 90°C.“

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за държавните резерви и военновременните запаси

(ДВ, бр. 54 от 23.06.2023 г.)

§ 16. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г. и бр. 11 от 2023 г.) в чл. 50

навсякъде думите „Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ се заменят с „Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“.

§ 17. (1) Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ се закрива.

(2) В срок 7 дни от влизането в сила на закона министърът на икономиката и индустрията открива процедура по ликвидация на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“, освобождава членовете на Управителния съвет, назначава ликвидатор и определя възнаграждението и функциите му. Ликвидаторът представлява предприятието и се вписва в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, където се представя нотариално заверено съгласие с образец на подписа.

(3) Процедурата по ликвидация се извършва в срок до два месеца от откриването ѝ, като при необходимост определеният срок може да се продължи. Разходите по ликвидацията, включително възнаграждението на ликвидатора, са за сметка на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ в рамките на предвидените по бюджета на Министерството на икономиката и индустрията за 2022 г. предоставени трансфери за Държавно предприятие „Държавна петролна компания“.

(4) След приключване на ликвидацията, с решение на министъра на икономиката и индустрията Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ се закрива и ликвидаторът подава заявление за заличаване на предприятието от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

§ 18. (1) Производствата по издаване на лицензи за управление на данъчни складове на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“, започнали до влизането в сила на този закон, се прекратяват с решение на директора на Агенция „Митници“, което не подлежи на обжалване.

(2) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ продължава да осъществява дейността си като лицензиран складодържател съгласно издадените и връчени лицензи за управление на данъчни складове.

§ 19. (1) Активите с изключение на посочените в ал. 2, включително петролните бази, които не са лицензирани като данъчни складове, пасивите, архивът, в т.ч. ведомости за заплати, както и другите права и задължения на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ преминават към Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ в срока по § 17, ал. 2. За предаването и приемането на имуществото се съставя предавателно-приемателен протокол.

(2) Министърът на икономиката и индустрията, съответно ликвидаторът, предприема необходимите действия по отношение на предоставените по реда на Закона за държавната собственост на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ държавни имоти, както и по отношение на други дълготрайни материални и нематериални активи, материали и движими вещи с оглед на преминаването им в управление на Министерството на икономиката и индустрията.

(3) Областните управители отразяват промените в актовете за държавна собственост за имотите или съставят актове за държавна собственост за тях.

§ 20. Трудовите правоотношения на служителите на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ се уреждат при условията и по реда на чл. 328, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници

(ДВ, бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

§ 66. Разпоредбите на чл. 31, ал. 15 - 18 се прилагат за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, които имат договори за изкупуване

на електрическата енергия по преференциални цени, сключени преди влизането в сила на този закон.

§ 67. Планът по чл. 5, ал. 2 се разработва в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон и се актуализира през 2029 г.

§ 68. В срок до 4 месеца от влизането в сила на този закон кметовете на общини организират дейността на центровете за административно обслужване по чл. 22.

§ 69. Започналите до влизането в сила на този закон процедури по отменените чл. 23, 24 и 25 се довършват по досегашния ред.

§ 70. (1) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които към датата на влизане в сила на този закон е сключен предварителен договор за присъединяване или договор за присъединяване, се извършва по досегашния ред.

(2) Гаранцията по чл. 29, ал. 1 се предоставя за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които са издадени становища за присъединяване, но към датата на влизане в сила на този закон не са сключени предварителни договори или договори за присъединяване.

(3) Гаранцията по ал. 2 се предоставя в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

(4) В случай че гаранцията по ал. 2 не бъде предоставена в срока по ал. 3, процедурата по присъединяване на обекта се прекратява.

§ 71. Договорите за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия, строежът на които е приключил и производителят е подал искане за провеждане на 72-часови проби до съответния оператор на електрическа мрежа към датата на влизането в сила на този закон, се считат за безсрочни.

§ 72. Операторът на електропреносната и операторите на електроразпределителните мрежи създават регистъра по чл. 28, ал. 5 с актуална информация по т. 1 - 4 в двумесечен срок от влизането в сила на този закон и разработват географската информационна система по т. 5 в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 73. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за енергетиката се привеждат в съответствие с този закон в срок до три месеца от влизането му в сила.

(2) Компетентните министри предлагат нормативните промени за преодоляване на препятствията пред развитието на общностите за възобновяема енергия, установени в доклада по чл. 186, ал. 5, в срок до 1 март 2024 г.

(3) Изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие изготвя и представя на министъра на енергетиката оценките по чл. 18а, ал. 5 и чл. 18б, ал. 4 за одобрение в срок до 31 декември 2023 г.

(4) Изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие изготвя наръчника по чл. 7, ал. 2, т. 16 в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

§ 9. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 и 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г. и бр. 11, 54 и 86 от 2023 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 28 се създава ал. 6:

„(6) Публичните регистри по ал. 5 не съдържат търговска информация, която има чувствителен характер. Достъп до всички данни за конкретна процедура за присъединяване се предоставя единствено на заявлия присъединяване по тази процедура.“

2. В чл. 29, ал. 2 се създава изречение второ: „Когато с писмено съгласие на производителя са направени разходи от съответния оператор по присъединяването на обекта, гаранцията се усвоява до размера на направените и незаплатени от производителя разходи.“

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници

(ДВ, бр. 47 от 10.06.2025 г., в сила от 10.06.2025 г.)

§ 17. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в тримесечен срок от влизането му в сила.

§ 18. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие актуализира наръчника по чл. 7, ал. 2, т. 16 в съответствие с разпоредбите на закона.

§ 19. (1) Разпоредбите на Закона за обществените поръчки не се прилагат при възлагане на доставки, услуги и строителство на публични предприятия или техни дъщерни дружества, в които държавата или общината контролира всички акции с право на глас, когато са изпълнени следните условия:

1. доставките, услугите и строителството се извършват за реализацията на съоръжения за производство и съхранение на електрическа енергия, като произведената или съхранена електрическа енергия ще се използва от възложителя в качеството му на клиент или активен клиент;

2. плащанията към съответното публично предприятие или дружество не надвишават установените в резултат на реализацията на съоръженията за производство и съхранение икономии от разходи за закупуване на електрическа енергия и приходи от продажба, споделяне и обмен на електрическа енергия.

(2) За изпълнение на дейностите по ал. 1 съответното публично предприятие или дружество е публичен възложител.

§ 20. Срокът на действията към датата на влизане в сила на този закон предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия се удължава на три години, считано от датата на сключване на съответния предварителен договор.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 67 от 15.08.2025 г.)

§ 16. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г., бр. 11, 54, 86 и 106 от 2023 г. и бр. 14 и 47 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В глава пета наименованието на раздел II се изменя така: „**Потребление на биогорива, биогаз за транспорта, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса**“.

2. В чл. 45, ал. 3 след думите „**Биогоривата и техните производни по ал. 1**“ се поставя запетая и се добавя „**биогазът за транспорта, течните горива от биомаса, газообразните и твърдите горива от биомаса и биогазът**“.

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност (ДВ, бр. 97 от 14.11.2025 г., в сила от 14.11.2025 г.)

§ 23. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 и 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г., бр. 11, 54, 86 и 106 от 2023 г. и бр. 14, 47 и 67 от 2025 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 17, ал. 1, т. 4 думите „фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ се заменят с „Национален фонд за декарбонизация“.

2. В чл. 47 се създава ал. 5:

„(5) По предложение на министъра на икономиката и индустрията, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на енергетиката Министерският съвет може да приеме решение, с което да спре за определен период изпълнението на задължение по ал. 1 и съответните задължения по ал. 3 и 4, като се съобразяват целите по чл. 12 и чл. 13:

1. при невъзможност за доставка на биогорива по ал. 1;

2. при отпускане за ползване на запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти при извънредни ситуации по същия закон.“

3. В чл. 52, ал. 3, т. 4 думите „Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ се заменят с „Национален фонд за декарбонизация“.

4. В чл. 53, ал. 1 т. 6 се изменя така:

„б. управителя на фонд „Национален фонд за декарбонизация“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.

(ДВ, бр. 113 от 23.12.2025 г., в сила от 01.01.2026 г.)

§ 2. (1) Производителите на електрическа енергия със съоръжения за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност над 1 MW, чиито пазарни приходи са получени от продажбата на произведена от тези съоръжения електроенергия от вятърна енергия, слънчева енергия (слънчева топлинна и слънчева фотоволтаична енергия), геотермална енергия, горива от биомаса (твърди и газообразни горива от биомаса, с изключение на биометан), отпадъци, ядрена енергия, лигнитни въглища, нефтопродукти и торф и за енергия, произведена от въглища и водноелектрически централи, внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски, представляващи положителната разлика между пазарните приходи без данък върху добавената стойност и определения таван на приходите, изчислен при прилагане на стойностите за съответния тип производител, с период на доставка от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г., с изключение на сделките с балансираща енергия, необходима за нуждите за балансиране на електроенергийната система от „ЕСО“ ЕАД. Размерът на целевата вноска се изчислява за всяка сделка.

(2) Стойностите, които служат за изчисляване на тавана на приходите за съответния тип производител по ал. 1, се определят с акт на Министерския съвет.

(3) Производителите със съоръжения за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност над 1 MW с договор за компенсиране с премии, в сила към 8 октомври 2022 г., чиито пазарни приходи са получени от продажбата на произведена от тези съоръжения електроенергия от вятърна енергия, слънчева енергия (слънчева топлинна и слънчева фотоволтаична енергия), геотермална енергия, водноелектрическа енергия без резервоар, горива от биомаса (твърди и газообразни горива от биомаса, с изключение на биометан), отпадъци, ядрена енергия, лигнитни въглища, нефтопродукти и торф, внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от пазарните приходи от всяка сделка без данък върху добавената стойност, сключена по свободно договорени цени с период на доставка от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г., с изключение на сделките с балансираща енергия. Размерът на целевата вноска от всяка сделка се изчислява, като:

1. положителната разлика между пазарните приходи по свободно договорени цени (постигната пазарна цена) по съответната сделка без данък върху добавената стойност и определения таван на приходите, изчислен при прилагане на прогнозната пазарна цена по ценовото решение на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което е определена действащата премия за съответния производител, за производители, за които размерът на тази премия е различен от 0,00 евро/MWh без данък върху добавената стойност, и

2. деветдесет на сто от положителната разлика между пазарните приходи по свободно договорени цени (постигната пазарна цена) по съответната сделка без данък върху добавената стойност и определения таван на приходите, изчислен при прилагане на определената с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране преференциална цена съгласно договора за компенсиране с премии, за производители, за които определеният размер на действащата премия е 0,00 евро/MWh без данък върху добавената стойност.

(4) Търговците на електрическа енергия внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски за сключените по свободно договорени цени сделки за периода от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г. Размерът на целевата вноска се изчислява като положителна разлика между приходите без данък върху добавената стойност и всички разходи, свързани с покупката и продажбата на количествата електрическа енергия, увеличени с 10 на сто за сключени сделки с клиенти на едро по смисъла на § 1, т. 27в от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката и за сделки, сключени на механизма по чл. 100, ал. 8 от Закона за енергетиката, и с 15 на сто за сключени сделки с крайни клиенти по смисъла на § 1, т. 27г от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката, за периода от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г.

(5) Целевите вноски по ал. 1, 3 и 4 се дължат за сделки с място на изпълнение на територията на страната, вътреобщностни доставки и износ.

(6) Производителите на електрическа енергия по ал. 1 и 3 до 15-о число на месеца:

1. подават във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ декларация по образец, утвърден от министъра на енергетиката, за всичките си пазарни приходи от продадена електрическа енергия по свободно договорени цени, както и за дължимите целеви вноски по ал. 1 и 3 за предходния месец;

2. внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целевите вноски по ал. 1 и 3 за предходния месец.

(7) Търговците на електрическа енергия по ал. 4:

1. подават във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ декларация по образец, утвърден от министъра на енергетиката, за всичките си приходи от продадена електрическа енергия по свободно договорени цени, разходите, свързани с покупката и

продажбата на тези количества електрическа енергия, както и размера на дължимите целеви вноски върху тези приходи:

а) в срок до 15 април 2026 г. - за периода от 1 януари 2026 г. до 31 март 2026 г.;

б) в срок до 15 юли 2026 г. - за периода от 1 април 2026 г. до 30 юни 2026 г.;

в) в срок до 15 октомври 2026 г. - за периода от 1 юли 2026 г. до 30 септември 2026 г.;

г) в срок до 15 януари 2027 г. - за периода от 1 октомври 2026 г. до 31 декември 2026 г.;

2. внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целевите вноски по ал. 4 за периодите и в сроковете по т. 1.

(8) Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ начислява задълженията на производителите и търговците на електрическа енергия въз основа на декларираните от тях данни.

(9) Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ изпраща ежемесечно до 20-о число на месеца подадените декларации по предходните алинеи на Националната агенция за приходите. Националната агенция за приходите извършва проверка относно достоверността на декларираните по ал. 6 и 7 данни и при констатиране на разминавания уведомява фонда, за да коригира начислените задължения на лицата по ал. 1, 3 и 4.

(10) Целевите вноски по ал. 1, 3 и 4 се признават за текущи разходи за дейността за целите на данъчното облагане на производителите и търговците на електрическа енергия.

(11) Производителите и търговците на електрическа енергия могат да правят авансови вноски по целевите вноски по ал. 1, 3 и 4.

(12) Целевите вноски по ал. 1, 3 и 4 не са свързани с наложени задължения към обществото и не могат да бъдат предявени за компенсиране по смисъла на чл. 35 от Закона за енергетиката.

(13) Целевите вноски по ал. 1, 3 и 4 и целево предоставените средства по чл. 36д, ал. 1, т. 8 от Закона за енергетиката се използват за покриване на разходи по чл. 36б, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката по приети от Министерския съвет програми и за покриване на разходи по чл. 36б, ал. 1, т. 5 от същия закон при спазване на правилата за държавните помощи. Компенсация за покриване на разходите за електроенергия в детски ясли, детски градини, яслени групи в детските градини, училища, детски спортни школи, читалища, молитвени домове, храмове и манастири на регистрирани вероизповедания, вписани в регистъра по чл. 12, ал. 3 от Закона за вероизповеданията, се предоставя при спазване на правилата за държавните помощи до цената, която заплащат битовите крайни клиенти по чл. 30а, ал. 3 от Закона за енергетиката за съответния период.

(14) Целевите вноски по ал. 1, 3 и 4 са публични държавни вземания, като невнесените в срок вноски се установяват и събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите.

(15) За невнесените в срок целеви вноски по ал. 1, 3 и 4 се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(16) Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ може да прихваща вземанията си за целеви вноски по ал. 1 и 3 срещу задължението си за заплащане на премия по чл. 3би от Закона за енергетиката въз основа на акт за прихващане на вземанията, издаден от председателя на фонда.

(17) На лице, което е длъжно, но не подаде декларация по ал. 6 и 7 или не я подаде в срок, се налага имуществена санкция в размер от 5113 евро до 10 226 евро.

(18) На лице, което е длъжно, но не внесе в срок целева вноска по ал. 1, 3 и 4, се налага имуществена санкция в размер на 10 на сто от дължимата вноска.

(19) Актовете за установяване на нарушението по ал. 17 и 18 се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на енергетиката, а наказателните постановления се издават от министъра на енергетиката.

(20) Установяването на нарушенията по ал. 17 и 18, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.